మానవ విధి

(తెలుగు సంధ్యావందనం)

mohan
PUBLICATIONS
ఆధ్యాత్మిక గ్రంథ నిలయం

మోహన్ పబ్లికేషన్స్
కోటగుమ్మం, అజంతా హోటల్ ఎదుట,
రాజమహేంద్రవరం - 533101.

శ్రీ

కర్ణాభిలాషక కావ్యమాలిక.

విశాఖపట్టణ లండన్ మిషన్ హైస్కూలు
తెలుఁగుపండితుఁడు

మారేపల్లి రామచంద్రశాస్త్రి

వ్రాసిన

మానవవిధి,
తెలుఁగుసంధ్యావందనము.

VIZAGAPATAM.

Printed by A. Venkatareddi, at the S. S. M. Press.

1904.

మానవవిధి.

తెలుఁగుసంధ్యావందనము.

విద్యార్థులకుహితోపదేశము.

తే॥ గీ॥ మానవులుగఁ బుట్టియుఁ గూడ మానవులను
పేరు గొనఁ దగకుండుట పేర్మి కాదు;
కాన మానవ విధి చేసి మానవుల న
నర్హు లనిపించు కొనుఁడి యో యయ్యలార ! ॥

ఈ 'మానవవిధి, తెలుఁగుసంధ్యావందనము' ముఖ్యముగా మీ కొఱకు వ్రాయునదగుటచే మీకు నాలుగుమాటలు చెప్పవలసినవిధి నాయందున్నదిగావున వానిని నేనీక్రిందఁ బొందుపఱిచెద. మీరును శ్రద్ధతోఁజదువుఁడు. 'మానవవిధి యేమిటి? మాకు సంధ్యావందన మెందుకు? అది యక్కఱలేని యప్పుడు దానిని గూర్చి చెప్పుమాటలు చదువుటయెందుకు?' అన వచ్చెదరు కాఁబోలును. దూరముగా నాలోచింపక యట్లనరాకుఁడు. మొదట మీవిధియేదియో మీరు తెలిసికొనుఁడు. మీకు మీవిధియేదో తెలియకుండుటయే యీగ్రంథము వ్రాయుటకు ముఖ్యకారణము. మీరు బాగుపడి, యితరులను బాగుచేసి, దేశమును బాగుచేయఁ బూనుకొని పనిచేయుటయే మీవిధి. ఇది తెలిసిన మీకును సంధ్యావందనముతోఁ బని

యున్నది. అందుచే దానినిగూర్చి చెప్పుమాటలు చదువుటకును బ
నియున్నది. అయిన మీరిట్టి మంచియుద్దేశమే లేనివారా? ఇప్పటి
కంతయుఁ గాకున్నఁ గొంతయైననుండదా? కొంతయున్నఁదక్కి
నది దైవానుగ్రహమునఁ బూర్తి కాఁగూడదా? కాన మీరు బొత్తి
గా నట్టియుద్దేశములేనివారు కారు. కాఁబట్టియే నాశక్తికొలఁది నే
ను మీకుఁ దోడుపడుటకుఁ బూనుకొన వలసివచ్చినది. నేను మీకుఁ
దోడ్పడునపుడు మీరుమాత్రము నాకుఁదోడుపడరా? తప్పక తో
డుపడుదురనియే నానమ్మకము. ఇంతకు మేము తోడుపడి చేయున
దియేమనియెదరేమో? వినుఁడు మరేమియు లేదు, నేను వ్రాసి
నసంగతులను జక్కఁగాఁ జదివి, దూరముగానాలోచించి, వాని
ప్రకారము నడచుటయే. మీరిట్లు చేయనియెడల నాప్రయత్నమంత
యు బూడిదలోఁబోసిన పన్నీరేయగు. కావున మీవిధినెఱింగి, సం
ధ్యావందనము నవలంబించి, మీరుబాగుపడి, పైవారిని బాగుచేసి,
దేశమునుబాగుచేసి, మీజన్మముసఫలముచేసికొనుఁడు.

అయిన 'మేముసంధ్యావందనము చేయకపోవుటచేతఁ జెడిపో
వుచున్నామా? అక్కఱలేని బెడద, సంధ్యావందనమెందుకు?' అ
ని సందియపడువారి సంశయములఁ దీర్చుట మొదటిపని గావున
దానినిగూర్చి కొంచెఁ చర్చించి చూతము. ఇంతకు నిట్టిసందేహముల
కాస్పదంబగు

సంధ్యావందనమన నేమి?

సంధ్యాకాలముల భగవంతునిగూర్చి చేయువందనమని చాల
మందికిఁ దట్టకపోదు. సరియే కాని సంధ్యలేవి? ప్రాతస్సంధ్య, మ
ధ్యాహ్నసంధ్య, సాయంసంధ్యయునని మూఁడు. ఇందు జాగ్రత్సు

పితృవ్యవస్థల సంధికాలములును సంధ్యలుగా గ్రహింపవలయు. కా
నఁ బైనిజెప్పిన సంధ్యలయందుఁ బరమేశ్వరుంగూర్చి చేయు వంద
నము సంధ్యావందనము. 'అయిన నది యెందుకుఁబుట్టినది' యని క
దా మీప్రశ్న. అయ్యలారా! మంచిదేదిగాని యెందుకుఁబుట్టును?
మంచి కేపుట్టును. ఏమి యామంచియందురా? మఱేమి? మనల
బాగుచేయుటయే. కావున మనముబాగుపడి మనజన్మము సఫల
ముచేసికొనుటకుఁ బరాత్పరునిగూర్చి సంధ్యలయందుఁ జేయవలసి
న వందనము సంధ్యావందనము. తెలిసినదా?

మఱియొకమాట. ఈసందర్భమున నొకయంశము జ్ఞాపకము
రాకమానదు. ఏమంటిరేని, సమస్తవిద్యానిధులును, సర్వజ్ఞులును,
దూరదర్శులును, పరోపకార పరాయణులును, అమానుష మహి
మాంచితులునగు మహాత్ములుచేసిన కార్యములేవి శ్రేయస్కరము
లుగావు? అన్నియుశ్రేయస్కరములే. దూరముగా నాలోచింపక
నవనాగరికులు కొందఱు వారిపనులలో గుణముల గ్రహింపక నలు
సులేఱఁబోయెదరు! ఇంతకంటెఁ దెలివితక్కువ నేమేయున్నదా? స
ర్వజ్ఞులై, సకలవేదశాస్త్రనిర్మాణదక్షులై, ప్రపంచతత్త్వము కరత
లామలకంబుగావించుకొని, స్వార్థపరాయణత్వ మణుమాత్రము
నులేక, లోకోపకారమే ప్రధానముగా నెంచుకొని, తమబుద్ధినంత
యు వినియోగపఱిచి, పరులకై తమజీవముల ధారవోసిన యామ
హాత్ముల కార్యములయందు నెఱసు లెన్నఁ, దామెందుకుఁబుట్టి నా
రోయను జ్ఞానమేలేక క్షుద్రజంతువులవలెఁ దిని తిరుగుచు, తుచ్ఛ
శరీర సుఖమే ముఖ్యముగాఁ జూచుకొనుచు, దూరాలోచనము గ
గనారవిందమై, తత్త్వజ్ఞానము శశకశృంగమై, పరోపకారము వం
ధ్యాసంతానమై తాముసు మనుష్యులమేయనుకొను వారి కెన్నిగుం

జేలు కావలయును? ఇంతకు వారి తెలివితక్కువమాటలవలనఁ బో
వునదియేమి? గ్రుడ్డికన్ను మూసిన నొకటియే తెఱచిన నొకటియే య
ని వారిని లెక్కింపక యూరకుండుటకు వీలులేదు. ఊరకున్న, వారు
చెడుటయేకాక మంచిచెడ్డలెఱుఁగని పిల్లవాండ్రఁగూడఁ జెఱుతు
రు. కాననీసంగతి యెత్తుకొనవలసివచ్చినది. సిరియంటదుగాని చీ
డయంటునను సామెతవిన్నారుగదా. అట్లె మంచి వేగముగాఁ బ
ట్టుపడదుగాని చెడ్డ పట్టుపడును. కాఁబట్టి చీడయంటుకొనకుండు
టకు మెలఁకువగలిగియుండుఁడు. అంటిన వదలుట దుష్కరము.

ఇపుడు మనత్రోవ కష్టముగావచ్చిన ముండ్లకంచె తీసివేసినా
రము కావున నికఁ దిన్నఁగాఁ బోవచ్చును. మహాత్ములగు మహర్షు
లు చేసినవన్నియు శ్రేయస్కరములే. అందుచే నన్నియు శ్లాఘనీ
యములే. వానిలో సంధ్యావందనము వారి బుద్ధివైభవమంతయు
నుపయోగించి చేసినదగుటచేతను, అనుభవములోనికిఁ దీసికొనరాఁ
దగినదగుటచేతను, ఎప్పటికప్పుడు మేలుకలిగించునదగుటచేతను,
అందుచే నొకనిజన్మము సార్థకముచేసి, యితరులజన్మము సార్థకము
చేయించి, దేశాభివృద్ధిచేయునదగుటచేతను నామతమున నన్నిటి
లోపల శ్రేయస్కరము, శ్లాఘనీయము.

అయిన, మీరు, 'ఇదంతయు సరియే కాని సంధ్యావందనము
ను మహర్షులను బొగడుటయే కనఁబడునుగాని మాకుఁగావలసిన
సంగతి తేలలేదు' అనియెదరా యేమి? మీకుఁ గావలసిన సంగతియే
మి? సంధ్యావందనమువలనఁ గలుగు మేలు మనల బాగుచేయుట
యేయని చెప్పియుంటినిగదా. ఏమి? యింకను సందేహము బా
ధించుచున్నట్లు కనిపించుచున్నది.

అది మనల బాగుచేయుటయెట్లు?

అనికదా మీసందియము. మంచిది. వినుఁడు. సంధ్యావందనము మనల నెట్లు బాగుచేయునో యనుసంగతి దెలుపుటకుముందు, బాగు చేయుటయన నేమో మనకుఁ దెలియవలయును. దీనికొక యుదాహరణము దీసికొందము. పొలముబాగుచేయుటయన నేమి? బాగు చేయుటకు సేద్యగాండ్రేమి చేయుదురు? పొలము బాగుచేయఁబూనుకొనిన సేద్యగాండ్రు) మొదట దానియందుఁగల ముండ్లచెట్లు మొదలగునవి కొట్టివేసి, మెఱకపల్లములు సమముచేసి, గెత్తమువేసి దానిని సారవంతముగాఁ జేయుదురు. ఇదియేకదా పొలముబాగుచేయుట. దీనినిబట్టి సంధ్యావందనము మనలను బాగుచేయుననఁగా నేమనియెదరు? 'అది మనయందుఁగల చెడుగుణములను నిర్మూలముచేసి, మంచిగుణములబ్బునట్లు చేసి, బాగుచేసిన పొలము పైరులఁబండింపఁగలుగునదగునట్లు మనము మంచిపనులు చేయఁగలుగుటకుఁదగినస్థితిలోనికిఁదెచ్చుటయే,' అయియుండవలయునందురుగాని 'ఎట్లు' అను ప్రశ్నమాత్రమువదలరు. తొందరపడకుఁడు. క్రిందనున్నవారు మేడపైనున్న వస్తువుల నొక్కసారి యెగిరిచూడవలయుననినవీలుపడునా? ఎంత వేగముగానయినను మెట్లన్నియు నొక్కొకటి యెక్కవలయును. అట్లేనిదియు. మొదట, సంధ్యావందనము మనచెడుగుణముల నెట్లు పోఁగొట్టుననునదియె తెలియవలసినయంశము. ఆలకింపుఁడు. దానివలన మనము ప్రతిపగలును, ప్రతిరాత్రియు మనయింద్రియములచేఁ జేయుపాపములనన్నిటినిదలఁచుకొని, చేసినందులకు మనస్సునవగచి, వానివలనఁగలుగుపాపము తొలఁగింపవలయునని భగవంతుని వేఁడుకొని, అట్టిపాపములు మ

అలఁజేయఁగూడదను నిర్ధారణముచేసికొనుట తటస్థించును. చూచితిరా? దీనియందెంత మేలున్నదో! మనముచేయుపాపములు నశించుటకును, ఆపాపములుచేయుటకుఁ గారణములగు చెడుగుణములు తొలఁగుటకును నిజమగు పశ్చాత్తాపముకంటె నుత్తమసాధనమేది? అట్టిపశ్చాత్తాపము ననుదినమును బలుసారులు గలిగించునది సంధ్యావందనముగాక మఱియేది? అట్టిచోనదియే చెడుగుణముల నిర్మూలముచేయం గలదనుటకు నడ్డేమి?

అయ్యలారా! కంటిరా సంధ్యావందనప్రభావము? తెలిసికొంటిరా యదిచెడుగుణముల నిర్మూలముచేయువిధము? మూడువంతుల ముప్పాతికదాని మహిమయిందులోనేయున్నది. ఇట్టిదూరదృష్టితో మొదట నీసంధ్యావందనము నేర్పఱిచిన మహాత్ముల బుద్ధివిశేషము రవంతయైన మన మెన్నఁగలమా? కృతజ్ఞతాపూర్వకముగ వందనములాచరించుటకంటె మనము వారిఋణము మఱియొక విధమునఁ దీర్చుకొనఁగలమా? వట్టిది. అయిన నీయంశముననే సంధ్యావందనమును, దాని నేర్పఱిచినవారి నింతగా మెచ్చుకొననేలయందురేమో? అట్లనకుఁడు. ఇదియే యన్నిటిలో మిన్నగా నెన్నఁదగినయంశము. ముండ్లచెట్లుకొట్టి మంటఁబెట్టక పొలమునఁ బెంటకట్టుటకుఁగాని, పైరు వేయుటకుఁగాని వీలుపడునా? కోట తలుపులు విడఁగొట్టకదానిలోఁ జొచ్చుటకుఁగాని, స్వాధీన పఱుచుకొనుటకుఁగాని శక్యమగునా? కోఱలూడఁబెఱుకక పామును లోఁబఱుచుకొనఁగాని, నిర్భయముగా నుండఁగాని వలనుపడునా? అట్లే సాధింపరానిదై, తరువాతిపనులకెల్లనడ్డై, మనలఁ బాడుచేసి,యితరులఁ బాడుచేయించి, దేశాభివృద్ధికిఁ బెద్దమారియై

యుండు దుర్గుణసమూహమును నిర్మూలముచేయఁగలదానిని, దా
నిని మానవులకుఁ బెన్నిధానముగా నొసంగిన వారినిఁగొనియా
డి సంతసించుటకంటె మేలుగోరువారి కెక్కుడగు నంశము మఱి
యొకటిలేదని నొక్కి వక్కాణింపవచ్చును.

ఇఁక, 'సంధ్యావందనమువలనఁ గలుగు సుగుణములేవి?' అం
దురు కాఁబోలును. ఇవియవి యననేల? అది దుర్గుణములనన్నిటి నె
టుల నాశనముచేయునో సుగుణములనన్నిటి నట్లే వృద్ధిపొందిం
చును. చెడుగుణములు నశించినవెనుక వానికి విరుద్ధములగు మంచి
గుణములు క్రమముగా నంకురించి పెరుఁగును. ఇది వింతగాఁదోఁ
చునాయేమి? వింతయక్కఱలేదు. ముండ్లచెట్టు పెరిఁగి నశించిన
పిమ్మటఁ బండ్లచెట్లు పుట్టి, పెరిఁగి, పండుటలేదా? ఇదియునట్లే.

ఇప్పుడుదుర్గుణములేవియో, సద్గుణములేవియో కొంతవఱకుఁ
దెలియుటమంచిది. ముండ్లచెట్లకును, పండ్లచెట్లకును భూలమెట్లా
ధారమో, చెడుగోనములకును, మంచి గోనములకును మనసు న
ట్లే యాధారము.

దుర్గుణములేవి?

ఒకవిధమగు వస్తువు మఱియొకవిధముగా నుండునట్లు తోపిం
చు మోహమును, ఇతరులబాధ చేయు మనోవికారమగు కోపము
ను, తనదనుకొనువస్తువు నన్యులకీయనట్లుచేయు లోభమును, సు
ఖాతిశయంబుచే మంచిచెడ్డల నెఱుంగఁజాలనట్లు చేయు మదము
ను, పైవారి మేలుచూచి యోర్వనటులచేయు మత్సరమును, ఇం
ద్రియసుఖములను గోరునట్లుచేయు కామమును, అంతయు నాశ
క్తివలననే యగుచున్నదను కొనునట్లుచేయు నహంకారమును,

పరులు తన్ను మెచ్చుకొనుటకే ధర్మముచే యించు దంభమును, గు ణములను దోషములుగాఁ జెప్పించు నసూయయు, తానే యంద రికంటె గొప్పవాఁడనిపించు మరభిమానమును, తనది కాని వస్తు వు దనదను కొనునటుల చేయు మమకారము మొదలగునవి దుర్గు ణములు. వీనిలోఁ గామ క్రోధ లోభ మోహ మద మత్సరముల నరిషడ్వర్గమనియు, అంత శ్శత్రువులనియుఁ జెప్పుదురుగాని నే ను వీని శత్రుసేనానాయకులనియెద. వీరిలోఁగాముఁడు పెద్ద. వీ రిమాటయేమనుః వీరియాధిపత్యముక్రింద నుండు నితరదుర్గుణభ టులుమాత్రము సామాన్యులా? ఒక్కొక్కఁడు లోకములనెల్ల వ్యా కులఁబెట్టఁజాలు! ఇఁకవారి సేనానాయకులఁ గెలుచుట సుకర మో దుష్కరమో మీరేయూహించుకొనుఁడు. వీరిలోఁ బ్రతివా నికిదురభ్యాస సమూహమను పెద్దబలఁగముకూడఁ గలదు. ఇట్టి సే నను, సేనాధిపతులను బేరు నూరులేకుండ నేలఁగలుపు మహిమ సాధారణమైనదనఁగలరా? అనఁజాలరు. ఇట్టిమహిమ దేనియందు న్నది? సంధ్యావందనమునఁ గాక మఱిదేనియందున్నది? అయ్యా లారా! దుర్గుణ విజృంభణమును, సంధ్యావందన మాహాత్మ్యము నిట్టివని యిప్పుడైనఁ బొడకట్టినదా?

సరియె. ఇఁక,

సుగుణములేవి?

మంచిచెడ్డలను దెలుపు వివేకమును, ఉన్నదియు- ప్రాణులకు మేలుకలిగించునదియునగు సత్యమును, మనస్సును- మాటను- పనిని నొకక్రీతిగానుంచు నార్జవమును, పైవారి సుఖదుఃఖములు తన సుఖదుఃఖములుగాఁ దలఁచునట్లు చేయుసమత్వమును, జంతువు

లకుండుఃఖమును సహింపఁజాలనట్లు చేయు దయయు, దొరకినదాని
తోఁ దనివినొందించు సంతుష్టియు, తనకుఁగలది పైవారికిప్పించు
దానమును, కీడుగలిగించు పనులపై మనస్సును బోవకుండునటుల
చేయు శమమును, చెడుపనులయందు బాహ్యేంద్రియములఁ దగు
లకుండునట్లు చేయుదమమును, చేయరాని పనులు చేయకుండ వె
నుకదీయించు లజ్జయును, గొప్పచిక్కులు ఘటిల్లినపుడు చేయ
వలసినపనులఁ జేయించు ధైర్యమును, పరులు తన్ను బాధించినను స
హించునట్లొనరించు క్షమయును, మేలుగలిగించు కార్యములం
గావించుచో నిలకడగలిగించు స్థైర్యమును, బీదసాములదగ్గఱకుఁ జే
రునట్లు చేయుమార్దవమును, ఎప్పుడును సుఖదుఃఖములఁ గలిగించు
నింద్రియముల మీఁదియాసక్తి మాన్పు వైరాగ్యమును, కామక్రో
ధాది దుర్గుణముల మనస్సునఁ జేరనీని సత్వము మొదలగునవి సుగు
ణములు. అయిన సంధ్యావందనమువలన లభించు సుగుణము లివి
యేనా? కావు. సాధారణముగా సుగుణములని యెన్నఁబడు ని
వియేకాక, వీనికెల్లఁ దల్లి వేరగు దైవభక్తియు, సమస్తజ్ఞానంబున
కాస్పదంబగు గురుభక్తియు, సర్వశ్రేయంబులకు మూలంబగు పి
తృభక్తియు మొదలగునవి గూడఁ గలుగు. చూచితిరా?

సంధ్యావందనమహిమ.

అది దుర్గుణములను ముండ్లచెట్లను గొట్టివేసి, వానిముండ్లెచ్చ
టనైనఁ దలసూపిన నేఱి కాల్చి పొడిచేసి, మిగిలిన వేళ్లెప్పుడైన
మఱల మొలకెత్తినఁ గలుపుదీసి, తాను వేసిన సుగుణములను పం
డ్లచెట్లను పెనవృద్ధి పొందునటుల చేసి, మనస్సను పొలమును
బాగుచేసి, ఫలింపఁజేసి మనకులాభ మొనరింపఁ జూచు. ఇట్టి సం

ధ్యావందనపుఁగాపును దిరస్కరించుట న్యాయమా? దూరముగా
నాలోచింపక పెద్దబింకములు పలుకుచుఁ దెలివితక్కువపనులు చే
యుటకు వీలగుబలమునిచ్చి శరీరమును బోషించు ముద్ద ముందున
కు వచ్చుటకు సంవత్సరమంతయుఁ గష్టపడు కాపునే మనము లె
క్కసేయనప్పుడికి సంధ్యావందనపుఁ గాపును లెక్కసేయును
మా యందు రాదేమి? అనరు. ఇదివఱకుఁ దెలియక యున్ననిప్పుడ
నఁజాలరు. ఇప్పుడు ననఁజాలిన వారికేమియు నేనికఁ జెప్పఁజాల.
నిజమునకుఁ బొలముకాపును, సంధ్యావందనపుఁ గాపునుగూడ మ
న్నింపఁబడవలసినవారే. అందులో మొదటికాపును మన్నింపవల
యునని నేర్పువాఁడగుటచే రెండవకాపె యెక్కువగా మన్నింపఁదగి
నవాఁడు. ఇప్పుడేమనియెదరు? ఇంకను 'సంధ్యావందనముచేయ
కపోవుటచే మేము చెడిపోవుచున్నామా?' యని ప్రశ్న వేయఁగల
రా? వేయలేరు. సంధ్యావందనము చేయకపోవుటచే నిశ్చయము
గాఁ జెడిపోవుచున్నారు. ముమ్మాటికిఁ జెడిపోవుచున్నారు. ఇప్ప
టికి మీకది మనస్సునఁ దట్టకతప్పదు. ఒప్పుకొనకతప్పదు.

లోకములో మంచివారని ప్రసిద్ధినొందినవారందఱు దాని న
వలంబించిన వారే. సంధ్యావందనావలంబనములేక పరిశుద్ధులమ
గుదుమనుట, నేలలేక నిలుతుమనుట, నీరులేక కడుగుదుమనుట, అ
గ్నిలేక వండుదుమనుట, వాయువులేక బ్రతుకుదుమనుట, ఆకాశ
ములేక పోదుమనుట. అదియునుగాక లోపలిగుట్టు పెరవాళ్ళ కె
ఱుకయగునటుల తనగుట్టు తనకుఁ దెలిసినట్లు మఱియొకరికిఁ దె
లియదుగాన బాగుపడఁదలఁచినవాఁడు తనలోఁదానె పరిశుద్ధత
నొందవలయును. అట్టిపరిశుద్ధత సంధ్యావందన విధానంబునఁ గా

క ష్టియొకదానివలనఁ గలుగదు. కావున నదియె మనుష్యులకొ
ఱంతలేకుండ బాగుచేయు సాధనము.

ఏమి? ఇంకను "మేము సంధ్యావందనము చేయకపోవుటచే
త నేమియుఁ జెడి పోవుటలేదు; సుఖముగా నున్నాము; అక్క
ఱలేనిబెడద; ఇదిమాకెందుకు?" అనఁగల మహానుభావులు కొం
దఱున్నారాయేమి? ఉన్నట్టివారికొకమాట.

అయ్యలారా! దూరముగా నాలోచించుకొనుఁడు. క్షుద్ర
జంతువులవలెఁ దిని తిరిగి, యెవరికిఁ బనికిరాక, తాము పాడయి,
మీఁదుమిక్కిలి యితరులను బాధచేసి, లోకమున కపకారముచేసి
శత్రువులయి, చచ్చిరేని పీడవదలునని యనిపించుకొని చచ్చుటకా
భగవంతుఁడు మనుజులసృజించినాఁడు? కాదు. కావున దూరా
లోచనములేక చెడిపోకుఁడు. మీకుఁ దెలియకున్నఁ దెలిసినవారు
చెప్పినమాటవినుఁడు. మంచిత్రోవకురండు. మీవిధిని మీరు తెలిసి
కొనుఁడు. సంధ్యావందనము నవలంబింపుఁడు. ఈశ్వర సన్నిధా
నమునకుఁ జేరుఁడు. 'అయిననిప్పటిమాత్రోవ మంచిదికాదా?'
అందురా? నిజముచెప్పుమందురా?

ఇప్పటి మీత్రోవ యడవిత్రోవ.

మొదటనే యింపుగానుండుఁగాని కొంతదూరము పోయినంత
నేమాయమగును. అటుగాకున్నఁ బెక్కుత్రోవలుగాఁ గనిపించు.
కాన నదియొకత్రోవ కాదు. అది మిమ్ము నట్టడవిలోనికిం గొనిపో
యి బయటికి రాఁదలఁచుకొన్నను రాఁజాలనట్లుచేసి చిక్కులం
బెట్టునది కాని యొకదరిచేర్చి సుఖపెట్టునది కాదు. ఇఁక 'దూర
ముగాఁబోము, త్రోవ మొదటనేయుండి సుఖించు వారమంటిరేని

యదియును మీయిష్టానుసారముగా జరుగునది కాదు. మీరు సాయం
కాలపు విహారముగా బయలుదేఱినారు. ఇక్కడక్కడకను నిర్ణ
యము లేక యాత్రోవను బడినారు. అడవిదగ్గఱకుఁ జేరినారు.
సూర్యాస్తమయపు వేళయగుటచే నిది యందముగానున్నది. కా
ని యీయందమెంతసేపు? మీసంతోషమెంతసేపు? క్షణము. చీఁ
కటికమ్మును. అడవిమెకములయార్పులువినవచ్చు; హెచ్చు. మీగుం
డెలు బితుకుబితుకులాడు. కలవరపడుదురు. కాళ్లుద్రొక్కుకొందు
రు. ఈసంక్షోభములో నేమృగమువచ్చిమీఁదఁబడునో, యేదినోట
వేసికొనిపోవునో చెప్పవీలులేదు. మీరుబయలుదేఱిననాఁడు చీఁక
టి రాత్రి కాక వెన్నెలరాత్రియందురేమో! అట్లె యనుకొందము.
అయిన దానిఫలమేమి? అడవిమెకముల భయముతప్పునా? దానిం
బట్టి యొకదానివెంబడి నొకటివచ్చు చిక్కులుతప్పునా? పోనిం
డు. అవియేవియు రావనుకొందము. అంతతోనయినదా? మీరు కృ
తార్థులయినారా? ఏమిటిమీకృతార్థత? ఆసులోని పోఁగులచంద
మున నొకచోటనే చుట్టుఁజుట్టుఁ దిరుగుచుండుటయేకదా? ఇదియే
కదా మీకు మీత్రోవయిచ్చుఫలము? వెఱ్ఱివారలారా! దూరాలో
చనము లేక మీగోతులు మీరే తీసికొనకుఁడు. ఇప్పటికిని మీత్రో
వ మంచిదియే యనఁగలరా? అది చక్కెరపొదిగిన విషమాత్ర. ము
సిఁడిపండు. ఎఱ్ఱగుచ్చినగాలము. నోరూరఁజేయుబోను. తెలిసిన
దా? మళ్లుఁడు. మంచిదారికిరండు. ఇంకను మేము పట్టినకుందే
టికి మూడేకాళ్లనితమచెడుదారి విడువకున్నవారున్న, వారికర్మ
ము. ఎవరేమిచేయఁగలరు? ముక్కుపట్టింపఁ గలముగాని నారా
యణాయని యనిపింపఁ గలమా యనునటుల మంచియిదియ
ని చూపవచ్చునుగాని మొండికెత్తి యాదారిఁబట్టమనినఁ జేయున

దిమేమి? ఎంతచెప్పినను దమమంచి తాము తెలిసికొనని వారిగతి 'ఏమి? సాయీబూ! చిక్కిపోవుచున్నావు' అనఁగోపించి 'చిక్కిపోయెదము, ఇంకను జిక్కిపోయెదము, చచ్చెదము, నీకెందుకు' అని జవాబుచెప్పు సాయీబుగారి గతియే. కావునఁ దెలివితక్కువమాటలును, తెలివితక్కువపనులును, తెలివితక్కువపట్టులును గట్టిపెట్టి మంచిదారికి రండు. బాగుపడుఁడు. మీజన్మముసార్థకము చేసికొనుఁడు.

ఇది పండ్లతోఁటదారి.

ఇరుప్రక్కలఁ గంచెయుండుటచే మొదట బాగుగ ముండ్లపోట్లు తగులవచ్చునుగాని తరువాతి ఫలమో? కావలసినన్నిపండ్లు దొరకును. ఎప్పుడైనను మృగబాధలేదు. ఎటువెళ్లినను దారియే. ఎటువెళ్లినను ఫలములే. ఒకవేళమీరు, నాలుగుకాళ్లమెకముల బాధలేకున్నను రెండుకాళ్లమెకముల బాధయుండునందురేమో! అదినిజమే. ఆబాధకొంతవఱకుండునుగాని ప్రాణముతీయునది గాదుగావున నంతగా భయపడనక్కఱలేదు. మనము మ్రింగరాని మెతుకులవలె నిబ్బరముగానుండి న్యాయముగా నడుచుకొనుచున్న నీవింతమెకములు గొంతుకఁబడఁ దామేయుక్కిరిబిక్కిరియయి తమతప్పిదము దాము తెలిసికొని బుద్ధితెచ్చుకొని తమమానుషత్వమును బొంది తిన్ననిదారికి వచ్చునుగావున నీరెండుకాళ్ల మెకములనుగూర్చియు సందేహింపఁబనిలేదు. అదియునుగాక యితరులకును మనకును శాశ్వతసుఖము కలిగించుబాధ యొకబాధ గాదుగదా?

ఇఁక నెటువెళ్లినను దారియే యనుటచే నిదియు నొకదారి

కాదని చెప్పవచ్చెదరేమో! అదివట్టిభ్రమ. అడవిత్రోవవలె నె
క్కడకో తీసికొనివెళ్లి యాకస్మికముగా మాయమగునది కాక ఫల
మునిచ్చు స్థలమునకే కొనిపోయి మరల మొదట దారికిఁదెచ్చునది
కావున నిది హైదానివంటి దెంతమాత్రము కాదు. పండ్లుదొరకినను
ముండ్లను గ్రుచ్చుకొను చుండు నేమో యనిన నవి కావలసినవే
యనెద. ఇదిమఱియు బాగుగ నున్నదందురు కాఁబోలును. తొంద
రపడి నాలుకచివరకు వచ్చిన ప్రతిమాటయునని, తోఁచిన ప్రతిపని
యుఁ జేసి నగుబాట్లపాలుగాకుఁడు. మీగౌరవము మీరే చెఱుపు
కొనకుఁడు. మీదూరాలోచనము లేమియే మిమ్మింతకుఁ దెచ్చుచు
న్నది. ముండ్లక్కఱలేకయే మీకుఁ బండ్లు కావలయునా? కష్టము ల
క్కఱలేకయే సుఖములు కావలయునా? ముండ్లుముందా? పండ్లు
ముందా? కష్టములుముందా? సుఖములుముందా? కష్టపడక ఫల
ముగలుగునా? దున్ని పైరుపెట్టక పొలము పండునా? చదివి వ్రా
యక పరీక్షయగునా? ధాన్యము దంచి వండక యన్నము సిద్ధమ
గునా? కావున సుఖములకుఁ గష్టములు కావలె. కష్టములు లేని
చో సుఖములు రుచింపవు. కష్టములు లేనిచో సుఖములు సుఖములు
కావు. ఇందులకొక యుదాహరణము- లడ్డు, జిలేబి, హాల్వా మొ
దలగు తీపివస్తువులు వడలు, పకోడీలు మొదలగు కారపువస్తువుల
తోడులేక ప్రత్యేకముగా మీరు దినఁగలరా? తిందురనుకొందము.
తిననఁగొంతసేపటికవి మొగము మొత్తించి రుచి చెఱుపవా? రు
చి చెడిన వెనుకఁ దినకున్న నెంతఫలమో తినిన నంతే ఫలము. చూ
చితిరా? యీక్షుద్రసుఖములస్థితియే యిట్లున్నప్పుడిఁకఁ గష్టము
లులేనిచో నిజమగుసుఖములు సంతోషదాయకములగునా? కాక
పోయిన నవి సుఖములనిపించుకొనునా? కావునఁ బండ్లుగోరువా

రు ముండ్లకు జడియఁగూడదు. సుఖములుగోరువారు కష్టములకు జడియఁగూడదు. జడిసిన సుఖములురావు. కావున వెఱ్ఱిమాటలుచెప్పరాక దయాకరుఁడగు పరమేశ్వరుండిచ్చిన వివేకపుఁగన్నువిప్పి మంచిచెడ్డల దూరముగాఁ జూడుఁడు. చెడ్డదారిఁబడక మంచిదారిఁ బట్టుఁడు. దేవునికిఁ బ్రియులగుఁడు.

ఎందుకుఁగొందఱు నవ్వెదరు? దేవుఁడున్నాఁడా యనియా?

ఏమీ! దేవుఁడే లేఁడా?

మూర్ఖులారా! దేవుఁడు లేనియెడల మీరును లేరు. ఏమి? మొగము చిట్లించి కనువెఱ్ఱిచేసెదరు. మొగము చిట్లించి కనువెఱ్ఱి చేయవలయునా? మాటయేమైనఁ జేయవలయునా? మేముండఁగ లేరనియెదవేమి? అనెదరుకాఁబోలును. సరియే కాని దేవుఁడు లేఁడనినందులకు మిమ్ము నట్లే యనవలసియుండు నేమో! దానికి మేము కనఁబడుచున్నాము, దేవుఁడు కనఁబడుట లేదందురా యేమి? ఇంతకు 'కనఁబడుట' యనునర్థమేమి? కంటికిఁ దెలియుట- కంటఁబడుటయేనా? అట్లయిన మీకంటఁబడని ప్రతివస్తువు లేదందురు కాఁబోలును. మీరుచూడని పరదేశమందున్న మనుష్యులందఱు లేరందురా? ఉన్నారని విన్నాము గాన నట్లనమందురు. ఎక్కడనో యున్నవారిమాట యెందుకు? అంతటనుండుగాలి మీకంటఁబడుచున్నదా? మీకంటఁబడుట లేదని యది లేదందురా? అది మా చర్మమునకుఁ దాఁకుచున్నది గాన లేదనమందురు. అటులయిన దీనినిబట్టి యింద్రియములలో దేనికిఁగాని తెలిసినవస్తువున్నట్లె మీరొప్పుకొందురా? దానికేమైన సందేహమున్నదా? ఏమియు సందేహము లేదందురు.

అయిన మనస్సను నొక యింద్రియమున్నదని మీకుఁ దెలియునా? తెలిసినట్లే యని యనవలయు. అయిన మీమనస్సనకెప్పుడుగాని దేవుఁడున్నాఁడని తట్టలేదా? లేదని నిస్సందేహముగాఁ జెప్పవత్తురు. సరియె కాని, సుఖములయందుఁగాదు; దుఃఖముల యందు? లేదన సాహసింతురా? దైవమా! దేవుఁడా! భగవంతుఁడా! అను ముక్కలు మీనోట నెప్పుడు రాలేదా? రాలేదను కొందము. పాడుదేవుఁడు నన్నిట్టిబాధ పెట్టుచున్నాఁడనుకొన లేదా? పైకట్లనకపోయిన మనస్సునకుఁ దట్టలేదా? దేవుఁడున్నాఁడనిగాని, దేవుఁడాకష్టములు నాకుఁ గలిగించుచున్నాఁడనిగాని, అట్టి కష్టములఁ దొలఁగింప దేవునికి మొఱపెట్టవలయుననికాని మీ మనస్సునకుఁ దట్టలేదనుకొందము. మీరు నెఱవేఱునసుకొనినపని నెఱవేఱనప్పుడుగాని, నెఱవేఱదనుకొనినపని నెఱవేఱినప్పుడు గాని, తలఁపని తలంపుగా నొక సుఖమైనను గష్టమైనను వచ్చినప్పుడుగాని మీకుఁ దెలియరాక మీశక్తికంటె మించినశక్తియొకటియుండి యట్టి కార్యములు జరిగించుచున్నదనిమైన మీమనస్సునకొకప్పుడుగాకపోయిన నొకప్పుడైనఁ దట్టినదా? లేదా? తట్టియుండవలె. మీకుఁ దెలియరాక యన్నిపనులను జేయు శక్తియే సర్వశక్తి. ఆసర్వశక్తియే దేవుఁడు, భగవంతుఁడు, పరాత్పరుఁడు, పరమేశ్వరుఁడు.

ఇట్లు తట్టనివారికి మనస్సను నింద్రియమే లేకపోవలెను. కాని మనుష్యులకు మనస్సుండకపోదు. ఉండిన నాసంగతి తట్టకమానదు. అయిన, మనస్సుండిన యెడల నది గ్రహింపవలసిన యంశము కొంచెముగూడ గ్రహింపలేకపోవుటయెట్లు? అని యాశ్చర్యపడుదురేమో. అక్కఱలేదు. కన్నుండియుఁ బొరగమ్మినపుడు

చూడఁగలుగునా? అట్లైన మనస్సును మోహాదులచేఁ గప్పఁబడిన
పుడు పరాత్పరుఁ గనఁజాలకపోవు. అట్టివారికిఁదోఁప్పడుట మ
నకు విధిగావున దేవుఁడుగలఁడను నమ్మకముగలవారు మనకాలము
వ్యర్థముగాఁ బోవుచున్నదని తొందరపడకుఁడు. మన మేలేమనము
చూచుకొనుట గొప్పగాదు. పైవారి మేలు ముఖ్యముగాఁ జూడవ
లయు. కావునఁ గొంచెము తాళుఁడు. మనుష్యుల మనుకొనియు
దేవుఁడు లేఁడని తెలివితక్కువపనులు చేసి చెడిపోవు నీ తెలివితక్కు
వాండ్రకు మఱికొంచెము బోధించి మంచిదారిలోనికిఁ దీసికొని
రాఁ బ్రయత్నింతము.

అయ్యలారా! మనమిప్పుడు దేనినిగూర్చి చర్చించుచున్నాము? దే
వునియునికింగూర్చి. దేవునియునికింగూర్చియా? మంచిదే కాని మీ
రు దేవుఁడు లేఁడను వారుగదా? దేవునిగూర్చియని యెట్లు చెప్పి
నారు? వస్తువున్నప్పుడుగదా పేరువచ్చును. వస్తువు లేని పేరుండు
నా? ఉండదు. కాఁబట్టి మనమున్నవస్తువును గూర్చియే చర్చించు
చున్నాము గాని లేనివస్తువునుగూర్చి చర్చించుటలేదు. అందువ
లన దేవుఁడున్నాఁడు. మీరున్నవస్తువు లేదని వాదించుచున్నారు.
ఏమనియెదరు? ఇప్పుడైన దేవుఁడున్నాఁడని యొప్పుకొనియెదరా?
ఒప్పుకొనరా? ఏమి యాలోచించుచున్నారు? మేము మీరున్నద
నిచెప్పినవస్తువు లేదని వాదించుచున్నాముగాని మేమున్నదని చె
ప్పినవస్తువు లేదని వాదించుటలేదు కావున మావాదమునకు బాధక
ములేదందురు కాఁబోలు. ఆఁ! మీ రేమి తెలివితక్కువవారా? అయి
న నేనొకఁడనే కాఁబోలును దేవుఁడున్నాఁడని చెప్పువాఁడను?
కాకున్న నేమి? అనేకులున్నారనుకొందము. దానివలన మాకు బా
ధయేమందురు. పోనిండు. మఱియొకమాట. దేవుఁడున్నాఁడను

వారిప్పుడు క్రొత్తగాబయలుదేఱినారందురా? పూర్వముకూడ నున్నారందురా? పూర్వముమాత్రమున్న నేమందురాయేమి? మీరేమైననన(ఁ)గలవారే. అయినఁ జెక్కువేలేండ్ల క్రిందటనే దేవుఁడున్నాఁడని తెలిసికొనినవారును, అప్పటినుండియు నాప్రకారముగా నమ్మినవారును, ఇప్పుడునమ్మువారునందఱును మీకంటెఁదెలివితక్కువవాండ్రును, మీరే తెలివికలవారు ననియా మీయభిప్రాయము? ఊరియందఱిది యొకదారి యులిపికట్టెదిమఱియొకదారియనునట్లు నడిచి చెడిపోకుఁడు. దూరముగా నాలోచింప లేకపోవుటచే దేవుఁడున్నాఁడను సంగతి మీకుఁ దట్టకున్నఁ దట్టలేదనుఁడుగాని దేవుఁడులేఁడని మొండివాదము చేయకుఁడు. తప్పు. పూర్వము మనమహర్షు లెంతకాలమో తమబుద్ధినంతయు వినియోగపఱిచి యాలోచించియే దేవుఁడున్నాఁడని నిశ్చయించినారు. పైదేశములయందును బుద్ధిమంతులట్లె నిశ్చయించినారు. అందుచేతనే యిప్పుడు లోకములో నేరూపుననో దేవుఁడు కలఁడనువారే లేఁడనువారికంటె నెన్నిరెట్లో యెక్కువగా నున్నారు. కావున నింతమందియున్నదను వస్తువు మీరులేదనుట వెఱ్ఱిగాని మఱియొకటికాదు.

గ్రుడ్డివాఁడు తానుజూడఁజాలని రంగు లేదనఁగలఁడా? చెవిటివాఁడు తానువినఁజాలని ధ్వని లేదనఁగలఁడా? ముక్కిఁడి వాసన లేదనఁగలఁడా? జ్వరరోగి రుచిలేదనఁగలఁడా? తిమ్మిరిపట్టినవాఁడు వేఁడిమి లేదనఁగలఁడా? అనఁజాలఁడుగాని యనవచ్చును. అనినఁ బైవారేమిచేయుదురు? నవ్వుదురు; కనికరింతురు; ఉన్నసంగతిచెప్పుదురు. ఇందువలనఁ దేలినదేమి? ఆయాగుణములను దెలిసికొనలేకపోవుటకుఁ గారణము వారివారికిఁగలలోపముగాని గు

ణము లేకపోవుట కాదు. అట్లే మీరు దేవుఁడున్నాఁడని తెలిసికొనలే కపోవుటకుఁ గారణము మీకుఁ దగిన తెలివి లేకపోవుటగాని దేవుఁడు లేకపోవుట కాదు. ఏమి? మాకుఁ దెలివి లేదాయని దెబ్బలాటకువచ్చె దరాయేమి? తాళుఁడు. మీకుఁ బొత్తిగాఁ దెలివి లేదనలేను. తెలివి యున్నదిగాని తగినదిగాదు. మీరు తగినట్లు చేసికొనవలె. పోలికగ ల రంగుల భేదము తెలిసికొనుటకుఁ గంటికి మంచియలవాటు కావ లె. పోలికగల వాసనలలో భేదము తెలిసికొనుటకు ముక్కునకు మం చియలవాటు కావలె. పోలికగల ధ్వనుల భేదము తెలిసికొనుటకుఁ జెవికి మంచియలవాటు కావలె. అయినను అందఱికన్నులు, ముక్కు లు, చెవులు నొక్కవిధముగా నుండవు. కొందఱాయా భేదములు సులభముగా గ్రహింపఁగలరు. కొందఱు కష్టముమీఁద గ్రహింపఁ గలరు. కొందఱు గ్రహింపనేచాలరు. కొందఱాయా యింద్రియము ల శక్తి, జబ్బువలనఁగాని మఱియొకయడ్డువలనఁగాని తగ్గిపోవుట చే గ్రహింపఁజాలరు. కొందఱు గ్రహింపఁగలిగియు గ్రహించు టకుఁ బ్రయత్నింపరు.

మీరు బొత్తిగా గ్రహింపఁజాలనివారును గ్రహింపఁగలిగియు గ్రహింపఁ బ్రయత్నింపనని మొండియెత్తెత్తినవారును గానియెడ ల మఱియొకమాట వినుఁడు. ఎప్పుడైనఁ జెడుపనియేదైనఁ జేయు టకుఁ దలఁచినప్పుడు ప్రతివానికి మనస్సులోపల నిదికూడదను గూడ దను సంవాదము జరుగుట మీకుఁ దెలియునా? ఒకవేళ నంతగా సంవాదము జరుగకపోయినను 'నీవు చేయుపని మంచిది కాదు; చే యవలదు' అని యెవరో మీకు బోధించినటులయినను దట్టలేదా? మీరు బుద్ధిగలవారైనయెడల నిట్టిపని జరిగినటుల తట్టకమానదు. తట్టినను మీరు మొండికెత్తి దానిని లక్ష్యము చేయకపోవచ్చును. ల

త్యము చేయకపోవుట మంచిదికాకపోయిన నది వేఱేమాట. ఏమి? ఏమనియెదరు? సందేహింపక నిజముచెప్పుఁడు. నిజముచెప్పుట తప్పుకాదు. చెప్పలేమనిన నటుల తట్టిననేమి యనవలయును గాని మీకు మఱియొకదారిలేదు. మఱియేమియు లేదుగాని యటుల మీకుబోధించువారెవరు? మీరుచెప్పఁజాలరా? చెప్పరా? మీరుచెప్పఁజాలకున్నను చెప్పకున్నను నాకుఁదప్పదు. మనకటుల చెడుపని చేయవలదని బోధించునది పరమాత్మ. ఆపరమాత్మయే దేవుఁడు.

ఏమి? మహానుభావులారా! యిప్పటికైన దేవుఁడున్నాఁడని యొప్పుకొనియెదరా? ఒప్పుకొనరా? పరమాత్మయే దేవుఁడైన యెడల నొప్పుకొందుమందురు కాఁబోలు. నిస్సందేహముగాఁ బరమాత్మయే దేవుఁడు. ఇప్పటికి మీరు దేవుఁడుగలఁడని యొప్పుకొనుటచే మనమందఱముఁ గృతార్థులము.

ఇఁక మనము ముందడుగు వేయవచ్చునా! వేయవచ్చునని యే యందఱియభిప్రాయము. ఏమది? ఏమూలనుండియో మాటలుఁగు వినవచ్చుచున్నది. ఇంకను దేవుఁడు లేఁడనువాఁడెవఁడైనఁ గలఁడాయేమి? 'ఉన్ననేమి? వానితో మనకేమి?' అనియెదరా? అటులకాదు. పానకములోని పుల్లతెఱఁగున వానినడ్డుగా నుంపఁగూడదు. ఉంచిన మనపనికే యడ్డువచ్చును. కావున వానికి నొక మాటచెప్పి వానియడ్డు తీర్చుకొందము. అయ్యా! తమకింకను దేవుఁడు లేఁడా? మంచిది. మీకొఱకిప్పటికి దేవుఁడు లేఁడనియే యనుకొందము. ఇంతకుఁ దేవుఁడు లేఁడని తమరనుటయెందుకు? దేవుఁడు లేనివారికి స్వర్గము లేదు; మోక్షము లేదు; నరకము లేదు. అందు

చేఁ దాము తమయిచ్ఛవచ్చినట్లు నడువవచ్చును. కాఁబట్టి దేవుఁ డు లేఁడనుట స్వేచ్ఛగానడుచుటకుః కాని,

స్వేచ్ఛగానడుచుట మంచిదా? కాదా?

అను సంగతి చూడవలె. మొదట స్వేచ్ఛగా నడుచుటయననే మి? కామక్రోధాదులకు లోనయి కోరరానివికోరుచు, అనుభవిం పరానివి యనుభవించుచు, మంచివారిని దిట్టుచుఁ గొట్టుచు, పరు లుబాధ పడుచుండుట చూచియుఁ దనకుఁ జేతనయినవఱకైన ధన సహాయముగాని వాక్సహాయముగాని చేయక పైపెచ్చువారి మోసముచేసి, వారిసొమ్మపహరించి, వారిపైలేనినిందలుమోపి, మనస్సులునొప్పించి బాధించుచు, నాకాయుష్యము నాకారోగ్య ము నాకుధనమని యెల్లప్పుడు తనమేలేచూచుకొనుచు, శరీరము స్థిరముగానెంచి లేచినదిమొదలు పరుండువఱకుఁ బోషించుకొ నుటకే దేవులాడుచు, నిమిషమున నశించు శరీరభోగములు ము ఖ్యములుగాఁ దలంచి విలువగలబట్టలు నగలు మొదలగునవిధరించి దిద్దుకొనుచు, అక్కఱలేని వేషములు వేయుచు, ఒయ్యారులను మె ప్పించి వారివలన సుఖించుట కడ్డమైనగడ్డితినుచు, రోగములఁగొని తెచ్చుకొని యిల్లును, ఒళ్లును గుల్లయై యేడ్చుచు, ఎప్పుడునుమాన మును, ఒకప్పుడుప్రాణమును బోవునట్లు తాఁపులుదినుచు, గౌర వమిచ్చి తెచ్చుకొనుమనుసంగతి తెలియకమన్నింపఁదగిన వారిను న్నించి మన్నింపఁబడక ధిక్కరించి యవమానపడుచు, పైపచ్చ మోర్పు లేక యితరులకొంపలు తీయుటకుఁ బన్నాగములుపన్ని తా మే తమకొంపలు తీసికొనుచు, నాచేతఁగానిపని లేదనియు నన్ను మించినవాఁడు లేఁడనియు విఱ్ఱవీఁగుచు, లోకమునకు శత్రువై యి

ట్టివాఁడు పుట్టిననేమి? చచ్చిననేమి? యనియో, చచ్చినఁ బీడవ
దలుననియో దీవనలొందుచునుండుటయేకదా. ఇది దేవుఁడు లేఁ
డనుటవలన వచ్చిన ఫలమే కదా?

దేవుఁడు లేఁడని నందులకీ లాభము చాలదా? వేఱేనరకము
కావలయునా? కావలయుననిన లేకపోలేదు. ఎక్కడనున్నది? చ
చ్చినతరువాత నున్నదో మానినదో యెవరికిఁ దెలియు? ఎవఁడు
చూచివచ్చినాఁడు? అని దెబ్బలాటకు రానక్కఱలేదు. నేను జె
ప్పునరకము చచ్చినతరువాతఁ బరోక్షమునఁగాదు, బ్రతికియుండఁ
బ్రత్యక్షముగా నిచ్చటనున్నదియే. అది దేవుఁడు లేఁడని స్వేచ్ఛగా
నడుచు ప్రతివాడు ననుభవించునదియె. ఏమి? మీకు వింతగానున్న
దిగాని వింతయక్కఱలేదు వినుఁడు. ఎవఁడుగాని యేదో చెడుపని
చేయఁదలఁచినపుడు పరమాత్మ యదికూడదనిబోధించును. ఆబో
ధవిననడుచుకొనినవానికి బాధయేమియు లేదుగాని దానిని లక్ష్య
ము చేయక చెడుపని చేసినయెడలఁ జేసిన క్షణము మొదలుకొని ప
రమాత్మ వానిని బాధించుచునేయుండును. చేసిన చెడుపనికొలఁది
బాధ హెచ్చుచుండును. కొన్ని చెడుపనుల బాధయెప్పటికి నుండు
నదే. ఇదినరకముకాదందురా? నోరు మెదపఁజాలరు. ఇంతటితో
నైనదా? సుఖములకని వెళ్లఁగాఁ జెడునడతచే శరీరము చెడి, పు
చ్చి, యెల్లప్పుడు తీపులుతీసికొనుచుఁ గుళ్లి చచ్చువారి నెందఱిని
మనకన్నులార మనముచూచుటలేదు? ఇదియే పెద్దనరకము. ఈ
నరకమేల వచ్చినది? దేవుఁడు లేఁడని యిచ్చవచ్చినట్లు నడుచు
టవలన. ఇప్పుడు స్వేచ్ఛగా నడుచుట మంచిదో కాదో మీరే
చూచుకొనుఁడు. ఇది ప్రత్యక్షప్రమాణముగాని యనుమానము
గాదుగదా. అందువలనఁ బునర్జన్మమున్నదని యొప్పుకొననివా

రికిని వాకట్టే. కావునఁ బ్రత్యక్షముగా దేవుఁడున్నట్లు తెలి యవచ్చుచున్నను లేఁడనిన వారును, దేవుఁడు లేఁడనుటవలనఁ ద మకుఁ గలుగు బాధ ప్రత్యక్షమగుటచే లేదనఁజాలరు గాన నీప్రత్య క్షప్రమాణమే దేవుఁడుకలఁడనుసంగతి వారికి సిద్ధాంతపఱిచి చె ప్పును. ప్రత్యక్షప్రమాణముకూడ నమ్మనను వాఁడున్నయెడల నట్టి వాఁడు వెఱ్ఱివాఁడై యుండవలయును గనుక నట్టివానికి వెఱ్ఱి కు దురువఱకు నది బోధపడదు. ఇచ్చట నట్టివారిపని లేదు కావున ని జముగా నిప్పుడు మనమందఱమును గృతార్థులము.

దేవుఁడుకలఁడను నమ్మికయే మంచికిమూలముకావున నదియే మనలఁ గృతార్థులఁజేయును. మనము గని బంగారమువంటివాం డ్రము. దైవభక్తి నిప్పువంటిది. ఠకమునుబట్టి కాలములో నెచ్చుద క్కువలున్నప్పటికి, నిప్పు బంగారము నెట్లు పరిశుద్ధముగాఁ జేయఁ గలుగునో దైవభక్తియు మనలఁ బరిశుద్ధులుగాఁ జేయఁగలదు. కావున దైవభక్తిగలిగి మంచిగుణముల నవలంబించి తిన్నఁ గా నడుచుకొనుచుండినయెడల దైవానుగ్రహమువల్ల మనము బా గుపడుదుము. ఇతరులను బాగుచేయఁగలుగుదుము. దేశమును బా గుచేయఁగలుగుదుము. ఇంతకంటె వేఱెస్వర్గము, మోక్షమును గావలయునా? స్వర్గమును, మోక్షమును మాత్రమెందుకు ? సు ఖపడుటకు. ఇంతకు

సుఖమన నేమి?

దుఃఖము లేకుండుట. దుఃఖమన నేమి? మనస్సునొచ్చుట. మన స్సేలనొచ్చును? చెడుపనులుచేయుటవలన. చెడుపను లేల కలుగు ను? స్వేచ్ఛావిహారమువలన. స్వేచ్ఛావిహార మేలకలుగును? దైవభ

క్తి లేమివలన. దైవభక్తి యేల లేకపోవును? దూరాలోచనము లేమివలన. దూరాలోచన యేల లేకపోవును. పెద్దలశిక్షకు లోఁబడకుండుటవలన. కావునఁ జిన్నతనమునుండియుఁ బెద్దలశిక్షకులోనై దూరాలోచనమును దైవభక్తియుఁ గలిగి స్వేచ్ఛావిహారము మాని, చెడుపనులుచేసి బాధనొందక మంచిగుణముల నవలంబించి తాను బాగుపడి, కష్టపడి యితరులను బాగుచేసి, పుట్టినందుకు నావిధి నేను జేసి నాజన్మము సార్థకము చేసికొనుచున్నానను నిబ్బరము వలన మనస్సు తేలికగా నుండుటయే సుఖము.

శరీరమువలనఁ గలిగిన సుఖమొక సుఖముగాదు. అదివట్టి యెండమావి. దానిన పేక్షించుట బుద్ధిమంతునికిఁదగదు. నిజమగు సుఖము మనకీలోకముననే లభింప వీలున్నప్పుడు పరలోకముమాట యెందుకు? కావున స్వర్గము మోక్షము కావలయునని తమ మేలుమాత్రమే చూచుకొనక బుద్ధిమంతులిచ్చటనే స్వర్గము మోక్షమున్నవని యెంచి, పరులకు మేలుచేసి యందువలనఁ గలుగు సుఖము స్వర్గమోక్షముల సుఖములకంటె నెక్కువ సుఖమని తలఁచి పాటుపడుట మిక్కిలి మేలని నానమ్మకము. అట్టివారికిఁ బరోక్షమున నుండునో యుండవో యని యనుమానపడు స్వర్గమోక్షములతోఁ బనియేలేమ. కావున నామార్గ ముత్తమమని చెప్పఁదగు. ఒకవేళ నిజముగాఁ బరోక్షమున నుత్తమలోకములున్న, వాని యుండులేముల నెన్నక పరోపకారముకొఱకుఁ దమ జీవముల ధారవోయఁదలఁచుకొనినవారి ప్రవర్తనము వానికి సాధకమేకాని బాధకమెంతమాత్రమును గానేరదు. అంతియకాక వానియునికి పులగముమీఁది పప్పు. చూచితిరా? అయ్యలారా! దేవుఁడు లేఁడనుటవలన నెంతకీడున్నదో! దేవుఁడున్నాఁడనుటవ

లన నెంత మేలున్నదో! కావున దేవుఁడు లేఁడని కలనైనఁ దలంప
కుఁడు. అంతకంటె నెక్కువపాపము మఱియొకటిలేదు. దేవుఁ
డు లేఁడని తలఁచుటయే పాపమగునప్పుడావిధముగ ననుటయు, దా
నినిబట్టి యిచ్చవచ్చిన చెడుపనులు చేయుటయుఁ బాపములని వే
ఱుగాఁ జెప్పవలయునా? దేవునియునికిఁగూర్చి రవంతయు సందే
హింపకుఁడు. ఆపరమేశ్వరుం డెల్లప్పుడు నుండువాఁడు; ఉన్నాఁ
డు. ఆదయామయునియందు భారముంచి, దురభిమానముం జం
పుకొని, ఫలకర్తృత్వము మనది కాదని మేలుగలిగించుపని చేయుట
యే మనపని.

ఏమి సందేహించుచున్నారు? మఱేమియు లేదు. మీరు దేవుఁ
డున్నాఁడని చెప్పుట దూరముగా నాలోచింపఁగా మాకును యు
క్తియుక్తమని నాటుటచే మేమునొప్పుకొనినాము. సరియే కాని

దేవుఁడెట్టివాఁడు?

అయ్యలారా! దేవుఁడిట్టివాఁడని మనమెన్నఁగలమా? వా
క్కునకును మనస్సునకును దెలియరానివాఁడు. అతని గుణముల
కు లెక్కలేదు. కాన నెంత తెలివిగల మనుష్యుఁడును వానినన్నిం
టి గ్రహించి యెన్నఁజాలఁడు. ఎంతపెద్దయద్దమైనఁ బ్రపంచము
నంతటిని దనలోఁ గనఁబఱుపఁగలదా? అయినను జేతనగునంతవ
ఱకుసంగ్రహముగాఁ జెప్పఁ బ్రయత్నింతము. సర్వశక్తులుగలిగి, వి
లాసంబుగాఁ జరాచరంబగు ప్రపంచంబంతయు సృజించి, అంత
టనిండి, సమర్థుండై యంతయుభరించి రక్షించుచు, దోషరహి
తుండై, సకలసుగుణంబుల కాకరంబై, తన్నుఁ దెలిసికొని కొలుచు
వారికిఁ దోడునీడయై వారికేలోపంబు లేకుండఁ బోషించి కష్టం

బులనుండి గట్టెక్కించుటయే కాక, తన్నుఁ దెలిసికొనఁ జాలనివారినిగూడఁ బోషించి రక్షించుచు, తన్నెదిరించిన వారిమీఁదఁగూడ మాత్సర్యంబులేక వాత్సల్యంబున వారి తెలివిలేమిని మన్నించి మంచితోవకుఁ దీసికొనిరాఁజేయుచు, సర్వజ్ఞుండై నెల్లవారి చర్యలంగని పక్షపాతంబులేక వారిపనులంబట్టి సుఖదుఃఖములును, అధికారదాస్యంబులును గలిగించుచు, లోకచిత్రంబులం గనుచు, అన్నిరూపంబులు దానయై ప్రత్యేకముగా నొకరూపు లేక, ఆదిమధ్యాంతంబు లివియని యెఱుంగ నవకాశమీయక యెప్పుడు నొక్కచందంబునం బరమానందస్వరూపుండై యుండు సర్వలోకైకేశ్వరుండు దేవుండు.

సరియేకాని దేవునికిఁ బక్షపాతబుద్ధి లేనియెడల నందఱి నొక్కవిధముగాఁ బుట్టించి పెంపక కొందఱి ధనవంతులుగాను, కొందఱిని దరిద్రులుగాను బుట్టించి, కొందఱిని సుఖపెట్టి కొందఱిని గష్టపెట్టుట యేమనికదా మీ సందేహము? బాగుగనున్నది!

దేవునకాపక్షపాతము!

మనుష్యుల స్థితిగతులయందుఁ గనంబడు భేదములకుఁ గారణము వారివారి కర్మమేకాని దేవుఁడు కాకపోవుటచే దేవునియందు మీరు లోపమారోపింపనేరరు. దేవునకు లోపమొక్కటియు లేదు. అయినఁ గర్మమేమియని కదా పైసందియము. ఆలకింపుఁడు. పూర్వజన్మములఁ జేసికొనిన మంచిచెడుపనుల ఫలమే కర్మము. అదియే యీజన్మమున నిట్టిభేదములఁ గలిగించుటకుఁ గారణము. మనుష్యులకొక్కజన్మమే యని చెప్పువారీ భేదములకుఁ గారణమేమని చెప్పుదురు? దేవుఁడు పక్షపాతముగలవాఁడనియో

షమారోపించి యతని మహిమకు లోపము తెచ్చెదరా? మఱి యొకవిధముగాఁ జెప్పఁగలరా? ఏదియు లేదు. కావున మనుష్యున కొక్కటియే జన్మమనుటకు వలనుపడదు. అనేకజన్మము లున్నవను వారేమి చెప్పుదురనిన వినుఁడు. మొదటి జన్మమున దేవుఁడందఱి నొక్కవిధముగా నే పుట్టించి యొక్కస్థితిలోనేయుంచి, చెడుత్రో వలఁబట్టి చెడక తిన్నఁగానడుచుకొని బాగుపడుఁడనియే నియమిం చినాఁడు. అతని యాజ్ఞానుసారముగా నడుచుకొనినవారు బా గుపడి యిప్పుడు మంచిస్థితిలోనికివచ్చి సుఖపడుచున్నారు; ముం దు సుఖపడఁగలరు. అతని యాజ్ఞమీఱినవారు చెడిపోయి యిప్పు డు చెడుస్థితిలోనికివచ్చి కష్టపడుచున్నారు. ముందును గష్టపడెదరు. కాఁబట్టి మనుష్యులస్థితిభేదమునకు వారికర్మమే కారణముగాని దేవుఁడుగాఁడు.

పందెములకు విడుచునపుడు తగవరిసరిగాఁ జూచియే పందె గాండ్రనువిడుచును. తరువాత ఫలము వారివారి నడతను బట్టి యుండు. గెలువకపోయిన వానిలోపము వానిలోనె యుండును గాని తగవరిలోనుండునా? తగవరి నెవ్వరైన నిందింపఁగలరా? అ ట్లైనను మనదుస్థితికి మనలనే నిందించుకొనవలెఁగాని భగవం తుని నిందింపఁదగదు. పరాత్పరునిందించుట పాపము మూటగట్టు కొనుటయె. తగవరి గెలిచిన వానిమెచ్చుకొనును; కష్టపడి యో డినవానిఁ గనికరించును; కష్టపడక యోడినవాని నుపేక్షించును; విరుద్ధముగానడిచినవాని నిందించి దండించును. దేవుఁడు నట్లైచే సినఁ దప్పేమియు లేదుగదా? అయిన నతఁడు విరుద్ధముగా నడిచిన వారినిగూడ మన్నించుటకే చూచును. అదియే యతనిగొప్ప. కావు న దేవుఁ డేవిధమునను నిందనీయుఁడు గాకపోవుటయే కాక యాన్ని

విధముల వందనీయుఁడే. ఏమి? ఇంకను దేవునికిఁ బక్షపాతముగ
లదందురా? ఎప్పుడు నట్టి వెఱ్ఱితలఁపు తలఁపకుఁడు.

బాగుగ నేయున్నది కాని మనకొక దేవుఁడు కాఁడుగదా? ఎవని
కివందనఁబు చేయుట? అని యందురు కాఁబోలును. మీ రీ ప్రశ్న యి
డుగుదురని నాకుఁ దెలియును. ఇదియే మీ తెలివితక్కువ. దూరా
లోచనము లేకపోవుట.

మనకొక దేవుఁడు కాఁడా?

ఎవరు చెప్పినారు? ఎవరు చెప్పుటదియేమి? బ్రహ్మా, విష్ణువు, శి
వుఁడు మొదలగు పేర్లన్నియు నెట్లు వచ్చినవి? అందు రాయేమి? అ
వియన్నియు నధికారములంబట్టి దేవునకు వచ్చిన బిరుదు పేర్లు. మ
నుష్యులలో నొక్కొక్కనికే యెన్నియో బిరుదులుండునపుడు స
ర్వేశ్వరునికి బిరుదులుండుటవింతయా? అయిన విగ్రహములు మొ
దలగునవి యేమనియా మీసందేహము. అవి యక్షరములు కుదురు
టకు గుంటయోనమాలవలెఁ బరమేశ్వరుపై దృష్టినిలుచుట కేర్పఱు
పఁబడిన సాధనములు. అక్షరములు కుదిరినగుంటయోనమాలతోఁ
బిల్లవాండ్ర కెట్లు పనియుండదో భక్తులకును దృష్టినిలకడ గలిగిన వి
గ్రహాదులతో నట్లె పనియుండదు. ఇట్టిసాధనముల యావశ్యకత మ
నుష్యులస్థితినిబట్టి వచ్చుచుండును. దీనినిబట్టి దేవుఁడొకఁడు కాఁడ
నియనుకొనుట నట్టి తెలివితక్కువ. ఇట్టి తెలివితక్కువచే మనమ
తము మంచిదిగాదని మఱియొకమతము నవలంబింతమని చూచు
వారికంటెఁ దెలివితక్కువవాండ్రు మఱియొక్కరుండరని నొక్కి
చెప్పవచ్చును. దేవునిసంగతి కొంచెమైనను దెలిసినవాఁడిట్టి వె
ఱ్ఱిపని కలనైనఁ జేయఁడు. ప్రతిమతమునందును మనుష్యులస్థితినిబ
ట్టి భేదములుండునుగాన వానిసంగతి తెలిసినవారొకమతమునుం

డి రెండవదానిలోని కెప్పుడును వెళ్లరు; వెళ్లవలసినపనిలేదు. అట్టి చోఁ దనమతమునువిడిచి మఱియొకదానిలోనికి వెళ్లుట వెళ్లినవాని తెలివిలేమిని వెల్లడిచేయు. తమమతము నవలంబింపనివారిని దేవుఁడు రక్షింపఁడనుటయు నట్టిదే. అయిన దేవుఁడంతపక్షపాతము కలవాఁడా? కాఁడు, ముమ్మాటికి దేవుఁడు పక్షపాతము కలవాఁడు కాఁడు. తెలియమిచేఁ దెలివితక్కువవాండ్రు తమపక్షపాతము నతనియందారోపించినను బుగ్గిమొదలగు కల్మష పదార్థముల చేఁ గల్మషునిగాఁ జేయఁజూచిన నటుగాని సూర్యునివలె నతఁడును నిష్కల్మషుఁడై యుండునుగాని తనయందు లేనిలోపము లారోపించినటువంటివాఁడు కానేరఁడు. అతఁడు తన్నెవరేరూపమున నమ్మికొల్చిన వారి నారూపముననే కాపాడుచుండు కరుణాకరుండుగాని యెవరోచెప్పిన యొకరూపముననే కొలువకున్న విడుచు పక్షపాతికాఁడు. నమ్మకము ప్రధానముకాని వేఱొకటికాదు. నిజముగ నెవరు నతనిరూప మిట్టిదేయని చెప్పఁజాలరు. ఆయనమహిమ, దానిని దెలిసికొనవలయునను నిశ్చయముతోఁ దమజీవముల ధారవోసిన మహాత్ములకే యవాఙ్మానస గోచరమనిన నిఁకఁబెఱవారిమాట చెప్పనేల?

అట్టిదేవునికి వందనము చేయుటతప్పా? కాదు; ఒప్పే. సంధ్యావందనమా దేవునిగూర్చి చేయునట్టివందనమేకదా. అందుచేత సంధ్యావందన మన్నివిధములచేతఁ గావలసినదని యే తేలినదిగాని యక్కఱలేదని తేలలేదు. కాఁబట్టి మనుష్యులందఱును సంధ్యావందనము చేయవలయును. అదియే మనుష్యుల బాగుచేయు ముఖ్యసాధనము. అది చేసిన వారెప్పటి పాపముల నప్పుడు పోఁగొట్టుకొని పరిశుద్ధులై సుఖింతురు. చేయనిచోఁ బాపముల

కుప్పలై చెడిపోయి కష్టములపాలయి దుఃఖింతురు. కావునఁ బోఁగొట్టికొన్నకాలమును బోఁగొట్టికొన్న నిఁకక్షణమైన వ్యర్థపుచ్చక సంధ్యావందనకల్పవృక్షము నాశ్రయించి, మీరుబాగుపడి, పైవారినిబాగుచేసి, దేశమునుబాగుచేసి, దేవునికిఁబ్రియులయి, సంసారతాపంబుఁబాపుకొని, శాశ్వతసుఖంబొసంగు ఫలంబు ననుభవింపుఁడు.

ఇప్పటికి మీకీయఁదలఁచుకొనిన హితోపదేశమయినది.

ఇఁక ముందు మీరుచేయవలసిన దేమి?

సీ॥ (౧) దేవుండు గలఁడని స్థిరముగా నమ్ముఁడు;
(౨) పెద్దలమాటల విని నడువుఁడు;
(౩) మిము బాగుచేయఁజాల్మేల్సాధనమగు సం
ధ్యావందన మెపుడుఁ దగసలుపుఁడు;
(౪) పాడలవాట్లలవాటుపడ్డ విడుండు;
(౫) మంచివానలవాట్లమర్చుకొనుఁడు;
(౬) చెడుగుణంబులునున్న శీఘ్రంబవదలుఁడు;
(౭) మంచిగుణంబులఁ బెంచుకొనుఁడు;
గీ॥ (౮) మీరు బాగుపడుండు; (౯) ఆమీఁదఁ బరుల
బాగుచేయుట కెచ్చుగాఁ బాటుపడుఁడు;
(౧౦) దేశమును బాగుచేయుఁడు; (౧౧) దేవునకుఁ బ్రి
యతములరగుఁడు; (౧౨) మీరుకృతార్థులగుఁడు॥

శ్రీ:

మానవవిధి.

గీ॥ మంచి చెడ్డలు గనువాఁడె మానవుండు;
బ్రతికి యున్నంతవఱకును వదలకుండ
మనసుతోఁ జేయఁ గావలసిన పని విధి;
మానవులొనర్పఁ దగువిధి మానవవిధి॥

మానవవిధి యన నేమి? మనుష్యులు తప్పక చేయవలసిన పనియే మానవవిధి. మనుష్యులన స్త్రీపురుషులు గాని పురుషులుమాత్రమే కారు. అదియేది? తాను మొదట బాగుపడి, చేతనగు నంతవఱకితరులను బాగుచేసి, దేశమును బాగుచేసి తనపుట్టుక సఫలముచేసికొనుటయే. ఇందుచే మానవవిధి త్రిభాగమని తేలివది. మొదటిది తాను బాగుపడుట, రెండవది యితరుల బాగుచేయుట, మూడవది దేశమును బాగుచేయుట. తానుబాగుపడినఁగాని యితరులను బాగుచేయుటకును, దేశమును బాగుచేయుటకుం దగిన శక్తి కలుగదుగావున మొదటిదియె మొదట సాధింపవలసినది. కాని,-

తానుబాగుపడుటయెట్లు?

కొందఱియందు హెచ్చు, కొందఱియందుఁ దక్కువయను భేదమే కాని లోపములు లేనివారు లోకమునఁ గడునరిది. అట్లగుటచే మొత్తముమీఁద నందఱు లోపములుగలవారే. కాఁబట్టి బాగుపడవలయునను కోరికగలవాఁడు మొదటఁదనలోపముల దానుగనుఁ

గాని వానిని రూపుమాపఁ బ్రయత్నింపవలయు. సంధ్యావందనము నవలంబింపవలయును. విడని పట్టుదలతోఁ బ్రయత్నించిన యెడల సాధారణలోపములు సులభముగాఁ బోఁగొట్టుకొనవచ్చును. లోపములు రెండువిధములు- దుర్గుణములు, దురభ్యాసములు. దుర్గుణములకంటె దురభ్యాసములు సులభముగవదలును. కావున మొదటఁ దనకున్నపాడలవాట్లను, వానితోడనే చెడుగుణములను వదలించుకొనఁ జూడవలయును. దురభ్యాసములు సాధారణముగా దుర్జనస్నేహమువలనఁ గలుగును. కానఁ దాను బాగుపడవలెనను బుద్ధిపుట్టి మనస్సున నాటినతోడనే చెడుసహవాసము మానుకొనవలయును. అది మానినతోడనే దానివలనఁ దనకుఁ బట్టువడిన దురభ్యాసములను సాధ్యమగునంత త్వరలోవిడువవలయును. ఇది సులభముగా నెఱవేఱుటకు మనస్సు ముఖ్యముకావున నామనస్సును జేతనగునంత దిట్టపఱుచుకొనవలయును. మనస్సెంత దిట్టముగా నుండునో దురభ్యాసములును దుర్గుణములు నంతవేగముగా నిర్మూలములగును గనుక దానిపట్టువదలఁగూడదు. ఇట్లు గట్టిపట్టుతోఁ దనలోపముల మాపుకొనఁ బూనికొని యవి పెరుఁగుట కునికిపట్లగు దుర్జనస్నేహమును, మఱుఁగుస్థలములను జేరుటమాని, వానికిఁ జుక్కయెదురని చెప్పఁదగిన సజ్జనసన్నిధిం జేరిన సూర్యచంద్రుల యెదుటఁ దలచూపఁజాలని చీఁకటులవలె నవియును దలయెత్తుటకవకాశములేక మురుగుడుమున్నెండఁగా దానితోడనే నశించు పురుగులచందంబున రూపుమాయు. దురభ్యాసములు పోయిన దుర్గుణములును వానిదారి నేపట్టును. తరువాత నిట్టిప్రయత్నము చేయు వానికి దైవముతోడై తనదయారసంబు వానిపైఁగురియు. సజ్జనులగు పెద్దలసహాయంబున సుగుణంబు లొకటియొకటి తనమనం

బున నాటి పెరిఁగి యావరించునటుల చేసిన, సంపెంగతోఁటయం దుమ్మెదలు చేరనితీరునఁ జెడుగుణంబులు చేరకయుండు. తానిటు ల తన దురభ్యాసంబులను దుర్గుణంబులను నిర్మూలంబొనరించి, లోపంబులేవియు లేవను నిబ్బరము గలిగి, మంచియలవాట్లును మంచిగుణములును దనయందు నాటుకొని పెరిఁగి ఫలించు స్థితిలోనికివచ్చినపుడు తానితరుల బాగుచేయుటకుఁ బూనుకొనఁదగినవాఁడగును; కానఁ దాను పైఁజెప్పినదశకు వచ్చెనను నిబ్బరముఁగలవాఁడు రెండవమెట్టనఁదగు పైవారిబాగుచేయుటకు మొదలుపెట్టఁదగును.

పైవారిని బాగుచేయుటయెట్లు?

జన్మమెత్తినందులకుఁ దనమేలుదాను జూచుకొనుటయే ఫలము కాదు కానఁ జేతనగునంతవఱకుఁ దనతోడివారికి సహాయపడి బాగుచేయఁ బూనుకొనుట బుద్ధిమంతుని లక్షణము; కావునఁ దాను దనలోపముల నేప్రకారము పోఁగొట్టుకొనినాఁడో పైవారిలోపములను సాధ్యమగునంతవఱకుఁ గష్టపడి నయమువలయుచో నయమును భయము వలయుచో భయమును నుపయోగపఱిచి పోవునటులచేసి, మంచియలవాట్లును మంచిగుణములను వారికిఁ బట్టుపడునట్లొనరించి, తనవలెనె వారును పైవారిని బాగుచేయుటకుఁ దగినస్థితిలోనికి వచ్చునట్లు చేయవలెను. అటుల తనచే బాగుపడినవారు తాను బూనుకొనిన మంచికార్యములయందుఁ దోడుపడుదురు. అందుచే దేశమును బాగుచేయుటకు వీలగు.

దేశమును బాగుచేయుటయెట్లు?

పైనిజెప్పినరీతిని సాధ్యమగునంతవఱకుఁ దమయందులోపము

లు లేకుండఁ జేసికొని, సద్గుణంబుల దినదినంబు నభివృద్ధి నొందిం
చుకొనుచు, తమ మేలు చూచుకొనుట ముఖ్యముగాదని యెఱింగి,
వీలగునంతవఱకుఁ దోడివారికి సహాయపడి మంచిదారికిఁ దెచ్చి,
తెచ్చుచు, తమదారి నవలంబించిన వారితోడ్పాటుతోఁ తమదే
శంబునంగల లోపంబులఁ గనుంగొని, తాము మొదటఁ దమలో
పంబులఁ బోఁగొట్టికొనిన కైవడి దానిలోపంబులం దగుసాధనం
బులఁ దీర్చుటకుఁ బూనుకొని, కష్టంబునకు వెనుకదీయక సాధ్య
మగునంత త్వరలో వానిం బాపి, పిమ్మట దానియభివృద్ధికిఁ గారణం
బులగు సాధనంబుల నమర్చి, తాము తమసద్గుణంబులఁ బెంచుకొను
నట్లు వానిబెంచుచుండిన దేశంబు బాగుపడి, తానును బరదేశము
ల యపేక్షతనకు లేక తానె పరదేశంబులకుఁ దోడ్పడు స్థితిలోని
కివచ్చు. దేశము నిట్టిస్థితిలోనికిఁ దెచ్చుటయే దేశమును బాగుచేయు
ట. తమదేశము నభివృద్ధిలోనికిఁ దెచ్చుటకంటె నందుఁబుట్టినవా
రికి నెక్కువమంచిపనియున్నదా? మానవులై పుట్టినవారికి స్వదే
శాభిమానము వలదా? తమ్ముఁ బెంచి పెద్దవారిని జేయు తమదేశ
మునకుఁ దాము దోడ్పడకుండుట కృతఘ్నత గాదా? కృతఘ్నత
కంటె నెక్కువపాపము గలదా? పాపఫల మనుభవింపక యూ
రకపోవునా? తమ్ముఁ బాలు పెరుఁగులిచ్చి పెంచు నావును దాము
బాగుచేయకున్నఁ గొలఁదికాలములోనె యది చిక్కి, తాను బా
డయి తమకుఁ బనికిరాకుండఁబోదా? దేశము మాత్ర మట్టిది కా
దా? కావునఁ గాలక్షేప మగుచున్నది గదా యని యేమఱియుం
డి యొగఁదన్నినతరువాత నోరు తెఱచుకొని చూడక, ముందే తెలి
వి తెచ్చుకొని దానిని బాగుచేసికొనుటకుఁ బూనుకొనవలయును.
దేశ మొకనిచే బాగుపడునది కాదు. దానికిఁ బలువురు గలిసి పాటు

పడవలయు. పలువురుగలిసి పనిచేయుటకు మనసులొకటి కావలయు. మనసులొకటియగుటకు మంచిగుణములుండవలయును. మంచిగుణము లలవడుటకు సజ్జనసాంగత్యము ముఖ్యము. సజ్జనసాంగత్యము తాను బాగుపడవలయునను గట్టి నిశ్చయము చేసికొనినవాఁడేకోరు. కాఁబట్టి మనుష్యులనిపించుకొనువారందఱును మొదటఁ దాముబాగుపడి, సాధ్యమగునంతవఱకుఁ బైవారిని బాగుచేసి, అందఱుంగలిసి దేశమును బాగుచేసి, తమజన్మమును సార్థకముగాఁ జేసికొనుటకుఁ బ్రయత్నింపవలయును.

ఇందువలన మీరు మనస్సున నెప్పుడు గుఱిగా నుంచుకొనవలసిన సంగతి యేమి?

గీ॥ తాను మొదట బాగుపడి, యితరులబాగు
చేసి, తనదేశమును బాగుచేయ సరిగఁ
బూనుకొని పనిచేయుట మానవవిధి;
అరసి, దీనిని జేసి కృతార్థులగుఁడు॥

తమవిధి చేయుక్రమము.

గీ॥ ఈశ్వరుఁడు గాక సర్వజ్ఞుఁ డెవఁడుఁగాఁడు
కాన దురభిమానంబును మాని లోప
ములు మనకుఁగల్గు నని వాని మొదటవదలు
కొనుదమని నిశ్చయ మొనర్చుకొనవలయును॥

గీ॥ అట్టినిశ్చయమున సంధ్యలందు దినముఁ
బరునికిన్ వందనము చేయవలయు; దానఁ

గొన్నిదినములలోననే కొలఁది లోప
ములు తలలుమాడి యంత నిర్మూలములగు॥
గీ॥ వదలకటు చేయుచుండినఁ బిదపఁ బెద్ద
లోపములు కూడఁ గ్రమముగా రూపుమాయు;
అంతటఁ బరాత్పరుండు దయారసంబు
కురిసి మదిపొలమును సమకూర్చుఁబనికి॥
గీ॥ అందు సుగుణంబులను నాటి యనుదినంబు
మెలఁకువుగఁ బెంచుచుండినఁ గొలఁదికాల
మున నె యవి పండు; ఆఫలములనుదినుచె
మనము నిజమగు సుఖమును గనఁబోడఁగుట॥
గీ॥ అంతతోఁ దృప్తిఁజెందక సంతసమునఁ
బాటుపడుచున్న నెప్పుడు ఫలములంద
వచ్చు; కానియవన్నియుఁ బరుల కిడక
తానుమాత్రము తినుటకె తలఁపఁదగదు॥
గీ॥ మొదటఁ దనమేలు గనుటయే ముఖ్యమైన
నదియయినపిమ్మటను మాత్రమట్లుగాదు;
తానుమేలుగను ఫల మితరులమేలు
గనుటయేకాన నదియెముఖ్యంబునగును॥
గీ॥ అందుచేఁ దాను దనచేతనయిన వఱకుఁ
దాఁ దినుఫలంబు పరులకుఁ దాఁపవలయు;
అంతియేకాదు; అవసరమైన యెడలఁ
దానుమానియు నిచ్చుట తగుమగఁటిమి॥
గీ॥ అటుల పైవారిమేలు తా నరయుచున్న;
వారుబాగుపడి పరుల బాగుచేయు

వారలగుదురు; అప్పుడు వారు తమకుఁ
దోడుపడుట్గాక వింతయా? తోడ్పడుదురు॥

గీ॥ అయిన వారితోడ్పాటెందుకని యనకుఁడు;
కావలె; ఎవరి మేల్వారు గనుటతోనె
తమవిధిముగియలేదు; పెద్దపనియుందు
గలదు; దానికి సందఱుఁ గలియవలయు॥

గీ॥ సరియె; ఆపనియేమి? దేశంబు బాగు;
అది యొనర్పుట యొకనిచే నగునె? దాని
కొండొరులతోడుతప్పక యుండవలయు;
కలిసి యొకమదితోఁబని సలుపవలయు॥

గీ॥ అటులు పనియొనరించి దేశాభివృద్ధి
చేయువారలె తమవిధి చేయువారు;
మానవులమనుకొన నర్హులైనవారు;
ఒడలు విడిచిన బ్రతికియేయుండువారు॥

గీ॥ అయ్యలార! మీరట్టి వారగుట తగదె?
లెండు; మీవిధిఁదెలిసికొనుండు; మీరు
బాగుపడుఁడు; దేశంబును బాగుచేయుఁ
డరసి దీనినిజేసి కృతార్థులగుఁడు॥

శ్రీ.

మానవవిధి.

సంవాదము.

[ఇద్దఱువిద్యార్థులు విహారమునకు వెళ్లి వచ్చుచుందురు.]

మొ. వి—[విచారముతో] చా! మనము కాలమంతయు వ్యర్థముగాఁ బాడుచేయుచున్నామురా. మనుష్యులమైపుట్టిన లాభమేమి?

గీ॥ ఎందులకుఁ బుట్టినారమో యెఱుఁగకుండఁ
తినితిరిగి తెల్వి మాలిన పనులుచేసి
యెప్పుడోచావ నీజన్మమెత్తుకంటెఁ
బశువులుగఁ బుట్టియుండిన బాగుగాదె?॥

రెం. వి—ఏమి? ఈలాగు మొదలుపెట్టినావు? రేపు లోవతోఁటకు రావా యేమి?

మొ. వి—ఓరీ! నీకిప్పటికిబుద్ధిరాలేదా? కొంతవఱకుఁదెలియక, కొంతవఱకుఁ దెలిసి యేవో తెలివితక్కువపనులు చేసినాము; అయిపోయినది. చచ్చునంతవఱకదియే దారియాఁ? దీనిలో నేమున్నదో చూచినావా? (ఒక కాగితమువిప్పి)

చూడు. "గీ॥ ఎందులకుఁ బుట్టినామని యెంచుకొనుఁడు;
తిని తిరిగి చచ్చుకొఱకుఁ గాదని యెఱుఁగుఁడు;

వేగమవివేకపుంగన్ను విప్పి కనుఁడు;
అరసి మీవిధిచేసి కృతార్థులగుఁడు॥
గీ॥ ఏక్షణంబునఁ జత్తుమో యెఱుఁగలేని
యట్టిదిగదా మన తెలివి! అయ్యలార!
దీని కాకన్నుగానక తిరిగి చెడుట;
క్షణముగోల్పోక మీవిధి సలుపుకొనుఁడు॥"
ఏమి? ఇప్పుడేమనియెదవు?

రెం. వి— ఏమనవలె? (నగుచు) ఇది చూచియా నీకింతవైరా గ్యముపుట్టినది. అయినసరియే. ఇంటికివెళ్లి భోజనము చేయువఱకే యీబుద్ధి.

మొ. వి— ఆలాగుననే యనుకొమ్ముగాని నీబుద్ధియేమియు మాఱలేదా?

రెం. వి— ఎందుకుమాఱవలె? సుఖముననున్న ప్రాణమును కష్ట పెట్టుకొనుటకా?

మొ. వి— ఊఁ. ఆలాగా? సరియేకాని
గీ॥ ఎఱుఁగకడిగెద సుఖమన నేమొ చెపుమ?

రెం.వి.— బాగుగఁదినుట; ఇష్టులౌ వారితోడఁ
గూడి తిరుగుచు నాడుచుఁ బాడుకొంచుఁ
గాలమును గడుపుటయె సుఖంబుసుమ్ము॥

మొ. వి— ఇదియానీసుఖము?

రెం. వి—నాసుఖమేకాదు; అందఱిసుఖమునిదియె. ఇంతకంటె నీసుఖము మఱియొకటియున్నదా యేమి?

మొ.వి—నాదే కాదుగాని, యిప్పుడు నేనెఱిఁగినదొకటియున్నది.

రెం. వి—ఏమది? చెప్పు, చూతము.

మొ వి—విను.

"గీ॥ స్వచ్ఛసుఖమన నేదన- జన్మ మెత్తి
యందులకు నేను నావిధినాచరించి
దాని సఫలంబు చేయుచున్నానని మది
నిబ్బరంబునఁ దేలుచు నెగడుచుంట;
కాని, కానిది తిని తాగి కానివారిఁ
గూడి కాని పనుల్ చేసి కులుకుచుండమ
యొడలు తమకుఁగూడఁ దెలియకుంట కాదు
కాదు వేమాఱులకు నైనఁ గాదు కాదు॥"

రెం. వి—ఎక్కడిదిది? నాకేమిబోధపడకున్నది. విధి యేమిటి?

మొ. వి— అది తెలిసిననిదియు నప్పుడే తెలిసియుండును. కాని యొకమాట. మనుష్యులమై పుట్టినందుల కేమి చేయవల యునని యెదవు?

రెం. వి— ఏమి చేయవలె? చక్కఁగాఁదినవలె,తిరుగవలె,హాయి గాఁగాలముగడుపవలె. అంతకంటెమఱియేమియున్నది?

మొ. వి— అంతే, మఱేమియు లేదు! అయినఁదినుటకేమైన గడిం చుకొనవలెనా? అదియునక్కఱలేదా?

రెం. వి— పెద్దలు గడించినది యేమగును? లేకున్న గడించుకొ నెదరు.

మొ. వి—గడించుకొనుటకు దారియేదైనఁగావలయునా? ఎక్క డనైన దొరకునా?

రెం. వి—ఒకదారియేమి? కావలసినన్ని దారులున్నవి- చదువుకొ నువారు చదువుకొని యుద్యోగములుచేయుదురు; చదువు కొనని వారు వారికిఁ దగినమఱియేపనియో చేసికొందురు.

మో. వి— సరియే. ఏదీ, నీమానవవిధి?

రెం. వి— ఏమియున్నది?

గీ॥ ధనముగలవారు స్వేచ్ఛగాఁడని తిరుగుచు
లేనివారు చదువుకొనియేని మఱియొ
కవిధమున నేని పనిచేసి కడుపునింపు
కొనుచుఁ గాలమును గడుపుకొను టెసుమ్ము॥

మో. వి— నీమానవవిధి యదియే కాని సరియైన దదికాదు.

గీ॥ పుట్టినందుకుఁ దినుటయా ముఖ్యఫలము?

రెం. వి— అవును; తినకున్న సుఖమెటులబ్బు? సుఖము
పడకయున్నను బ్రతికిన ఫలమిఁకేమి?

మో. వి— మనమూ బ్రతుకుటకు ఫలంబు తినుటగాదు.

రెం. వి— అయినఁ దినుట మొదలయినయవి వలవదె?

మో. వి— వలయును శరీరపుష్టికి వలయువఱకు.

రెం. వి— వానికిధనంబు గడియింపవలదె?

మో. వి— ధనము
న్యాయమార్గంబునం దెంతయైనఁగూర్ప
వలయుఁ పైవారికై వ్యయపఱుపవలయు;
వలసినది తాను వాడుకోవచ్చు; కాని
తనకొఱకుమాత్రమే కూర్పఁదగదు; నిజము.

రెం. వి— ధనము గడియింపఁ జదువుకోఁదగదె?

మో. వి— తనదు
జ్ఞానవృద్ధిని జేసికో, న్యాయమునధ
నమ్ము గడియించి సరిగ వ్యయమ్ము చేయు
కొఱకయినఁ దగు; కానియా గుణమె లేక

తనసుఖంబుల కగునను ధనముకొఱకై
నైన రవ్వంతయుఁదగదు; దానిపరువు
తీసివేయుటయెకద యూ తెలుఁగు; కానఁ
దుచ్ఛసుఖములకు ధనంబు దోఁచుకొనెడు
తలఁపునెన్నైనఁ జనువుకోఁదగదుతగదు.

రెం. వి— తనసుఖంబున కేదియుఁ దగనియెడల
నీశరీరము గల ఫలమేమి చెపుము?

మొ. వి— తనవిధి యొనర్చుకొని శాశ్వతసుఖముగన;
సుఖమనిన నీవు చెప్పిన సుఖము కాదు.

రెం. వి— అయిన మనవిధి యేమని యనెదవీవు?

మొ. వి— మనము మొదట బాగుపడియూ వెనుకఁ బరుల

బాగుచేసి దేశంబును బాగుచేయు

నీమమును బూని పనిచేయుటే మనవిధి॥

రెం. వి— అబ్బ!

గీ॥ కష్టమిది, చాలకష్టము!

మొ. వి— కష్టమ? ఉఁహుఁ;
కష్టమక్కఱలేక సుఖము కలుగునె?

రెం. వి— ఏమి? కలుగకపోవుట యేమి? కష్ట
మెట్టిదో యెఱుంగకుండ నే యెందఱో సుఖ
పడుచునుండఁగనమె!

మొ. వి— అది వట్టిభ్రమయె.
కష్టపడకుండ వచ్చు సుఖంబు లేదు;
కష్ట మెఱుఁగకయున్న సుఖము తెలియదు;

కానఁ గష్టములేని సుఖంబుసున్నఁ

రెం. వి.— కష్టపడుదుము, మంచిదే; కాని, కష్ట
పడిన మనమె దేశంబును బాగుచేయఁ
గలమె?

మొ. వి.— సందియమేమి? లోకమున నిపుడు
బాగుపడిన దేశంబుల వారలిట్టి
సందియంబునఁ దమవిధి సలుపకున్న
నవియు నడుగంటియుండవే? అదితలంచి,
సందియముమాని వారలేచందమునను
గష్టపడినారొ మనమటు కష్టపడినఁ
బరుని దయ మనదేశంబును బాగుచేయఁ
గలుగుదుము; నిజమదె జన్మఫలము సుమ్ము.
పరులు తమ దేశమును దాము బాగుచేసి
కొనుట కనులారఁగాంచుచు మనముకష్ట
మనుచు మొదలెదానికిఁ బూనుకొనకపసుల
వలెఁదినుచుఁ దిరుగుచు మఱివానికంటెఁ
దక్కువగఁగూడనడుచుచుఁ దగుదుమనుచు
మనజులమటంచుఁ జెప్పుకోఁ జనునె? ఇదియె
తాముచేయుట, పైవారలఁ దమవిధమునఁ
జేయుపుట, తమదేశంబును జేయుపుట; ఇటు
వంటిపుట్టుకగనకున్న బాగు; కానఁ
గష్టమని యెప్పుడుం బలుకంగఁదగదు;
బాగుకోరినచోఁ గష్టపడవలయును;
కష్టపడువాఁడె సుఖమును గాంచఁగలుగు;

కష్టమనిజంకువాఁడెప్డు కష్టపడును;
కష్టమునకు జంకమియె మగతనముసుమీ;
కాననీఁక మగవారముగాఁ దలఁచిన,
మనము బాగుపడుటకుఁ గోరిన, ఇతరుల
బాగుచేయ, దేశంబును బాగుచేయఁ
దలఁచినను గష్టమనుమాట తలఁపఁదగదు.

రెం. వి— అటులచెప్పెదవేకాని యాలకింపు
మొక్కమాట- చిన్నప్పటినుండి యొడలు
వంచి కష్టపడక యిచ్ఛవచ్చినటుల
తిని తిరుగుచున్నవారము మనమిపుడొక
మాఱుమంచివారలముగా మాఱి కష్ట
పడి పరులను దేశముఁగూడ బాగుచేయఁ
గలుగుదుమనుకొనుట వెఱ్ఱిగాదెచెపుమ?

మొ. వి— కాదు మగతనముండినఁ గాదు కాదు.

రెం. వి— మగతనమన నేమి?

మొ. వి— వినుము—తగనిదియని
తెలిసినది మాని, తగునని తెలిసినయది
యెంతకష్టంబుపడనున్న నించుకేని
భయపడక చేయఁజాలు నిబ్బరముసుమ్ము.

రెం. వి— అయిన నిదిమాత్రముండునా యందఱకును?

మొ. వి— ఉండదనుమాట కనఁబడుచున్నదైన
నుండవలె మగవారికి నుండవలయు;
మగతనము గల్గువారలె మనుజులుసుమీ.

రెం. వి— ఐన మనమింతవఱకును మానవులము

కామె?

మొ. వి— పేరునకగుదుము.

రెం. వి— (తలయూఁచి) ఏమొనర్పఁ
దలఁచితిఁక?

మొ. వి— మానవుడనుగాఁ దలఁచినాఁడ.
నీదు నిశ్చయమేమిటి?

రెం. వి— నిజము దెలుప
నాకు మానవుఁడనుగా మనంబుగలదు
కాని కాఁగలనాయని కలుగుజంకు;

మొ. వి— యత్నమొనరింపఁ గాని దెయ్యాదియు లేదు
కాన సందేహమొందక కడఁగుదమిఁక;
సరిగనడిచిన మనకునీశ్వరుఁడుతోడు
పశువు; పరమేశుతోడ్పాటు పడయు నెడలఁ
గాని కార్యంబుగలదె జగంబునందు?

రెం. వి— సరిమె, నేనును నీవలె సలుపువాఁడఁ
గాని మనము మొదటచేయఁగావలసిన
దేమి?

మొ. వి— ఏమున్నది? మనము నియమముగను
మనవిధి మొనర్చుకొని వేగ మనుజులగుటె;
దాని క్రమమంతయుఁగలదు '<u>మానవవిధి</u>';
అది చదివి దానిఁబట్టిచేయంగవలయు.

రెం. వి— సరిమె, యిఁకదానిఁబట్టియే సలిపి జన్మ
మును సఫలముగఁ గావించుకొనుదము పద॥

(నిష్క్రమింతురు.)

శ్రీ:

మానవవిధి.

తెలుఁగు సంధ్యావందనము.

మేలుకొనినతోడనే చేయవలసిన వందనము.

గీ॥ పగటిపూఁటఁ గష్టపడి బడలిక రాత్రి
యొడలు మఱచి నిద్ర నొందునపుడు
కంటిఱెప్పవోలెఁ గరుణననుం గాచి
వందుకిదిగో దేవ! వందనంబు॥

గీ॥ చంద్రునకునూలు పోఁగను చందమునను
నీకువందనమిడుకంటె నేనొనర్పఁ
గలుగు ప్రత్యుపకారంబు గలదె? కాన
నిందుకానంద మొందు మానందరూప!॥

చ॥ సరియిఁకఁ దెల్లవాఱెనది; సాగకపోదు శరీరయాత్ర; ఎం
దరసిన నన్నికష్టములె; అక్కట! వానినిదాఁటు టెట్టులో?
కరముభయంబుగల్గు నటు గానదయాకర! తోడునీడవై
దురితముపాలుగానిగతిఁ దోడ్కొనిపోఁగదే నీకుమ్రొక్కెదన్॥

ఇట్లు భగవంతునియందే మనస్సునిలిపి ప్రార్థించి లేచి దేహ
బాధలుతీర్చుకొని వీలగువారు స్నానముచేసి [illegible]క్రిందిప్రాతస్సం
ధ్యావందనము చేయవలయును. ఏపనికిఁగాని మనస్సుప్రధానము
గావున మనస్సునిలకడగా నుండునట్లు చేసికొనుటకు ముఖ్యము
గాఁ బ్రయత్నము చేయుచుండవలయును.

ప్రాతస్సంధ్యావందనము.

ప్రతిజ్ఞ.

గీ॥ స్నానమున మేను శుభ్రమై నట్లు మనస్సు
నటుల కాఁజాలదందుచే నఖిలపాప
హరుఁడయిన హరి ధ్యానంబు నాచరించి
వెలిని లోపల శుచిగ నొప్పెదనుగాక॥

తొలివందనము.

గీ॥ దేవదేవ! నారాయణ! దీనపాల!
వాసుదేవ! అధోక్షజా! దాసలోల!
సర్వలోకేశ! అచ్యుతా! సర్వశక్తి!
పాపనాశన! నీకిదే వందనంబు॥

(వీలగునపుడు మొదటిపాదమునందలి మూఁడు పదములనుచు
నాచమింపవలయు.)

సీ॥ జగములఁబుట్టించి సంరక్షణ మొనర్చి
సమయించి మరలించు సర్వశక్తి!
అంతటనుండి లేనట్టులె యనుకొన
వచ్చునట్లుండు సర్వాంతరగతి!
అంతయుఁగనుచుండి యరయ నేరును గనఁ
జాలని యటులుండు సర్వసాక్షి!
అన్నిరూపములు నీవగుట నేదోరూపె
నీవనియనరాని నిఖిలరూప!
నీమశక్తులు వర్ణింప, నిన్నుఁదెలియ,

నిన్నుఁగనుఁగొన, నీరూపమెన్నఁ జాల;
ఓపరాత్పర! సర్వజ్ఞ! ఓమహేశ!
అంచుకొను భక్తి నేఁజేయు వందనంబు॥

సీ॥ మొదలు నడుమ తుది యిదియని చెప్పలు
కనుపీని యాదిమధ్యాంతరహిత!
అన్నిపనుల్ చేయు చున్న వానికిఁగర్త
నీవనియనఁని నిర్వికార!
సర్వాత్మకుఁడవయ్యు సౌఖ్యదుఃఖంబుల
నొందక వెలయు నానందరూప!
ఎవ్వరేరూపున నెంచికొల్చినవారి
యభిమతమిచ్చు దయాసముద్ర!
నీదు తత్వంబుఁగని యెన్న నేర; నాదు
తెలివిలేమిని మన్నించి, తెలివియిచ్చి
మంచిదారిని బట్టించి, మనుపు దేవ!
డెందమునఁగొల్చి చేసెద వందనంబు॥

గీ॥ దేవదేవ!—అను పద్యముమరలఁ జదివి యాచమించి నమస్కరించి.

ఇంద్రియ నిరాకరణము.

గీ॥ క్రొత్తగుఱ్ఱాలలోఁబడఁ గొట్టి తిన్నఁ
గానడుపఁజాలు సారథి కరణి నేను
నెప్పటికిఁ గ్రొత్తగానుండు నింద్రియములఁ
గుదురుగానిల్పి నడుపఁ జాలెదనుగాక॥

గీ॥ దారివిడనాడి బండియుఁ దాముఁగూలి
బండివానిని గూల్చి దెబ్బలుతినియెడి

తెలివి మాలిన గుఱ్ఱాల తీరు గాక
యనువుగానుండుఁడీ యింద్రియంబులార!
దేవదేవ-అనుపద్యము మరలఁజదివి నాచమించి నమస్కరించి.

దీక్ష.

గీ॥ ఈశ! నీయాజ్ఞజరిగెడు నీప్రపంచ
మందు భారతఖండంబునందు నేఁడు
నాదుపాపంబుఁ దీర్చుకొనన్సలిపెద
భక్తినినుఁగూర్చి ప్రొద్దుటి వందనంబు॥

పాపమార్జనము.

క॥ నారాయణ! నీనామో
చ్చారణమున శుద్ధమగుచుఁ జను నీనీటన్
దూరముగాఁ దోలుము నా
ఘోరపుఁబాపముల, నిన్నుఁ గొల్చెదమదిలో॥

[పైపద్యముచదువుచు నీళ్లు తనపైఁ జల్లుకొనవలయును.
నీళ్లు లేనియెడ నీక్రిందిపద్యము వాడవలయును.]

క॥ నారాయణ! నీనామో
చ్చారణమున శుద్ధినొంది చనుననుఁబాయన్
దూరముగాఁ దోలుము నా
ఘోరపుఁబాపముల, నిన్నుఁ గొల్చెదమదిలోన్॥

పశ్చాత్తాపము.

[సంధ్యావందనంబునఁ బశ్చాత్తాపంబు ముఖ్యంబుగావున దా
నివలన బాగుపడఁదలఁచినవారు తమయింద్రియములలోఁ బ్రతిదా
నిచేతనూ జేసిన చెడుపనుల నన్నింటిని దలంచుకొని, అవి చేసినం
దులకు మిగులవగచి, అట్టివి మరలఁజేయమని నిశ్చయము చేసికొ

నవలయును. ఆనిశ్చయప్రకారము నడుచుటకుఁ బ్రయత్నము చే యునపుడు దానికి విరుద్ధముగా నడుచుటకు మనస్సు పుట్టినను లోఁబడక తమ యేర్పాటు తప్పకుండునటుల నిబ్బరముగానుం డ మొదలుపెట్టినఁ గ్రమక్రమముగాఁ జెడుపనులుచేయుటయు, చె డుమాటలు మాటలాడుటయు, చెడుతలంపులు దలంచుటయుఁ బోయి తాము పరిశుద్ధులగుదురు. ఇదియే పశ్చాత్తాపమువలనఁ గావలసినపని. ఇదియే తాము బాగుపడఁదలంచినవారు మొదటఁ బొందవలసిన ఫలము. మనస్సు, మాట, పని- అను త్రికరణములం బరిశుద్ధులగువారే లోకమునకుపకారము చేసి, దానివలన నిజమ గుసుఖమును బొందఁ గలుగుదురు. ఇదియే జన్మమెత్తుటకు ఫలము.

కావున మానవులమనుకొనువారందఱును మొదటనే యిం ద్రియములజయించుట కష్టమనియూరకుండక నిబ్బరముతోఁబ్రయ త్నము చేసిన సులభమగునని యోచించి, ప్రయత్నించి, వానిని జ యించి, మగవారనిపించుకొని, తాము స్వచ్ఛసుఖమునొంది, లో కమునకు మేలుచేసి, తమ జన్మము కృతార్థము చేసికొందురుగాక.]

సీ॥ కానిభోగంబులఁ గాంక్షింపఁ జేసెడి
కామంబువల్లను గలుగుదోసఁగు,
తనతోడివారల మనసులునొప్పించు
క్రోధంబువల్లను గూడుదోసఁగు,
పైవారలకుఁ దోడుపడకుండ నడ్డెడు
లోభంబువల్లను లోఁగు దోసఁగు,
ఒకటిమఱొకరీతి నున్నట్లుతోఁపించు
మోహంబువల్లను మూఁడుదోసఁగు,
ఇతరులకుంగీడు నేనొనర్పించెడు

మదమువల్లను నెప్పు డొదవుదోసఁగు,
పెఱవారు సుఖపడఁ బ్రీతినోర్వఁగనీని
మచ్చరంబువలన వచ్చుదోసఁగు,
మఱియు నెన్నెన్నిదోసఁగులో మఱుఁగుపాటు
గా నెసంగెడి మానసికమగు పాప
మేమియేన్ రాత్రిచేసితి నేనిదాని
నిక్కమగువగచిచ్చున నీఱొనర్పు॥

సీ॥ కనరానిపై యందగత్తెల సొగసులు
గను కంటివల్లను గలుగుదోసఁగు,
వినరానిమాటల వేడుకతోడుత
వినెడువీనులవల్ల నొనరుదోసఁగు,
పీల్వఁగారానిచో విలసిల్లుకమ్మతా
వులఁబీల్చుముక్కుచేఁ బొందుదోసఁగు,
తినరానివస్తువుల్ దిని ద్రాఁగరానివి
గ్రోలు నాలుకవల్లఁ గూడు దోసఁగు,
తాఁకరానివి తాఁకెడు త్వక్కువలని
దోసఁగున నెడిజ్ఞానేంద్రియ దురితసమితి
నేమియేన్ రాత్రిఁ జేసితి నేనిదాని
నిక్కమగువగచిచ్చున నీఱొనర్పు॥

సీ॥ తిట్టులు కొండెముల్ వట్టిమాటలు కల్ల
లాడునోటివలన నబ్బుదోసఁగు,
కొట్టి కూడనివానిఁ బట్టియూరకచంపు
చేతివల్లను లభించెడుదోసంగు,
బెట్టుగాఁదగనిచో మెట్టి ప్రాణులహింస

గావించు కాలిచేఁ గలుగు దోసఁగు,
చెడుఁదలంపునఁగూడి చెడుపనుల్ చేయఁజా
చెడుమగగుటిచేతఁ బడయుదోసఁగు,
ప్రాణిబాధగావించెడి పాయువువల
నిదోసఁగ నెడికర్మేంద్రియ నికరదురిత
మేమియేఁ రాత్రి చేసితి నేనిదాని
నిక్కమగువగ బిచ్చున నీళ్లొనర్పు॥

[పై మూడుపద్యములు చదువుటకు మొదలుపెట్టుటకు ముం
దాచమనమునకువలె నీళ్లుంచుకొని చివరకు వచ్చినప్పుడు మూడు
సారులు నీటిని దాఁగవలయును. ఆఁడువారు రెండవపద్యమున
'పైయందగత్తెల' బదులు 'పైయందగాలుల' అనియు మూడవప
ద్యమున 'మగ' బదులు 'ఆఁడు' అనియు వాడుకొనవలయును.]

చ॥ ప్రతినిమిషంబునందరయఁ బాపము లెన్నియొ చేయుచుండు; ప
గతినవియెల్లఁ బాపుకొనఁ గల్గుదునో కరుణాసముద్ర! నీ
వతికరుణాప్రసన్నమతి నడ్డుగవచ్చి భయార్తు నన్ను వి
స్తృతముగఁగావకున్న యెడ; తోఁచదు, కావవె నీకుమ్రొక్కెదన్॥

క॥ తెలియక కొన్నియుఁ దెలిసియుఁ
దెలియకమఱికొన్ని, తేట తెల్లముగా నే
తెలిసి మఱికొన్ని పాపం
బులు సలిపెద నన్ను నెటుల బ్రోచెదవాహరీ!

గీ॥ నీదుకన్నుఁగప్పి నేనొనరింపఁగాఁ
గలుగుపాపమేమి గలుగు? కాన
నేనొనర్చినట్టి నిఖిలపాపంబులు
క్షమనుగావఁగదవె సర్వసాక్షి!

గీ॥ దేవదేవ!— అనుపద్యముమరలఁజదివి యాచమించి న
మస్కరించి

గీ॥ నినుఁదలఁచుచుం, పశ్చాత్తాపముననుభావ
నమగు నీనీరు చిలుకుట నాదుపాప
వహ్నిచల్లారి నాకుఁ దాపంబుసేయ
కుండుఁగావుత నీదయ సోమహేశ!

[అనుచు నీళ్లు పైని జల్లుకొనవలయును. నీరులేనిచో]

గీ॥ నినుఁదలఁచుచుఁ బశ్చాత్తాపముననునుంగు
కారణమున నన్నిప్పుడు గాల్చుపాప
వహ్నిచల్లారి నాకుఁ దాపంబుచేయ
కుండుఁగావుతనీదయ సోమహేశ!

సీ॥ జగమంతయునుగూడ జంతుసంతతితోడ
నిండియుండునుగాన నేనుహింస
గావింపకుండుట కలుగదు; మఱియందుఁ
గర్మవశంబునఁ గలుగుదాని
నేనింతదప్పింప నేరనుగావున
దానికిఁజింతింపఁ నౌనె? కాని,
అటుగాక నావల్ల నగునన్నివిధముల
పాపంబులకుఁజాలఁ బరితపింతు;
ఇఁగమఱట్టివి చేయనంచాగివచింతు;
ఇంద్రియములలోఁబఱుపఁగా హెచ్చరింతు;
మనిచి తప్పులరక్షింపుమనితలంతు;
అఖిలలోకేశ! దీనజనార్తిహరణ!

గీ॥ ఇంకనేనెఱిఁగినవఱకెట్టితప్పుఁ

జేఁతలుం జేయఁ జేయను జేయఁ జేయ;
బుద్ధివచ్చెను; ఇంతకుఁ బూర్వమున్న
పాపములరూపుమాపుము పాపహరణ!

సీ॥ తెలియని పనులచేఁ గలుగు దురితము ద
యం గావవేయంచు నడుగువాఁడ;
తెలిసి తెలియములఁ గలుగుపాపంబును
విసువకపోఁగొట్ట వేఁడువాఁడ;
తెలిసి తెచ్చుకొనిన బలు దోసఁగలుగక
మన్నింపుమని బతిమాలువాఁడ;
నాదగు బుద్ధిహీనతకు నన్నే నేను
నిందించికొని మదిఁగుందువాఁడ;
నేనొనర్చినతప్పుల కెదనుమిగుల
వగచివిడిచెదు కన్నీటి వాననాదు
కలుష పంకంబు నంతయుఁ గడిగి వేసి
నన్నుదయచేసి పోఁగవు మాపన్న వరద!

గీ॥ నిన్ను ధ్యానించి, చేసిన యన్నిపాప
ములకు మానసమున నిజముగను వగచి,
వగపునిప్పునఁ బాపంబుఁ దగులఁబెట్టి,
శుచినియయి నీకుఁ గేల్మోడ్చి, స్తుతియొనర్తు॥

కృతజ్ఞతాపూర్వ కార్యప్రదానము.

గీ॥ నాదుకష్టంబులకు వచ్చియాదుకొనుచు
నన్నుఁగాచు నీకుం దగినమఱు మేలు
నొసరుపంజాలఁ; కావున నుడుతభక్తి

యనునటుల యర్ఘ్యమిచ్చెదఁ గొనుము దేవ!
[నీరు లేనిచో నాల్గవపాదమునకు బదులు]
యనునటుల వందన మొనర్తుఁ గొనుము దేవ॥
(అని నమస్కరింపవలయు.)

సద్గుణప్రార్థన.

గీ॥ పాపములను, వానిఁ బ్రభవింపఁ జేసెడు
పనుల, వానిఁ జేయఁ బాలుపడెడు
నింద్రియములనణఁప నే వేఁడితినిగాన
నింక మంచిగుణము లీనడిగెద॥

సీ॥ అన్నిశుభంబుల కాకరంబగు నీదు
పాదపద్మంబుల భక్తి నీవె;
కని పెంచి పెద్దగాఁ గావింప శ్రమపడు
తల్లిదండ్రులభక్తిఁ దగనొసఁగవె;
విద్య బుద్ధియునిచ్చి వెలయింపఁగలిగెడు
గురువులయెడభక్తిఁ గూర్పఁగదవె;
సర్వసద్గుణములు సమకూర్పఁజాలెడు
సజ్జనస్నేహంబుఁ జాలనిడవె;
పెద్దలహితోపదేశంబు విననొనర్చి
బాగుచేసెడియణఁకువ పాదుకొలుపు;
తనకునితరులకును మేలు నొనరుపఁగల
సత్యతననుగ్రహింపుము సత్యరూప!

సీ॥ కామాదిచోరులఁ గట్టిపెట్టంగల
శమమునొసంగవె శమనిధాన!

బాహ్యేంద్రియంబుల బంధింపనోపిన
దమము చేకూర్పవే దమనిశాంత!
మంచిచెడ్డలను గుర్తించునట్టులచేయు
ధర్మంబునీయవే ధర్మమూర్తి!
పెనుచిక్కులొదవిన విధులను జేయించు
ధైర్యమునిడవె యోధైర్యభూష!
ఉన్నదానికిసంతోష మొందఁజేయు
తుష్టిసమకూర్పఁగదవె సంతుష్టిరూప!
అందఱిందనవలెఁజూడ నాచరించు
సర్వసమతప్రసాదింపు సర్వసముఁడ!

మ॥ దురహంకారముఁబాపువిద్య,ఇతరుల్ దుఃఖంబులంబొందుచో
సరిగాఁబంచుకొనంగఁజేయుకరుణన్,సత్కార్యముల్ చేయుచో
స్థిరతంగూర్చెడుస్థైర్యమున్,కుజను లుద్రేకించిబాధించుచోఁ
బరితాపంబునకోర్వఁజేయుక్షమ నాపట్లంబ్రసాదింపవే॥

చ॥మనసును,మాట,కార్యమొకమాడ్కి నెయుండనొనర్చునార్జవం
బును,తనకున్నదార్తులకు మోదముతోనిడఁజేయుదానముᳲ,
తనకడకెట్టిసాధులను దల్లడపెట్టక చేర్చుమార్దవం
బును దయచేయవేపరమపూరుష!సద్గుణభూష!ఈశ్వరా!

క॥ తనసుఖము లెక్కసేయక
యనవరతముఁబరులమేలె యాపాదింపం
గనుఁగొనుపరోపకారము
మనమున వేరూనఁజేయుమా పరమాత్మా!

గీ॥ తనసుకీర్తి నెల్లప్పుడు మనుపఁజాలు

మహిమనొప్పారు దేశాభిమాన సుధను
నాదు డెందంపు బావి నిండఁగ నొనర్పు
మఖిలలోకాభిమాన! దయాసముద్ర!

గీ॥ నీదు చిత్తమెట్లున్నదో నేనెఱుంగఁ
గాని, స్వర్గంబు మోక్షంబుఁ గాంక్ష సేయు
టదియు స్వార్థపరత్వమే యగును గానఁ
బరులకై యెప్పుడిటఁ బాటు పడనెతలఁతు॥

గీ॥ ఇంక ముందెట్లు జరుగునో యెఱుఁగరాదు
గాని యీజన్మమున నైన నేను దలఁచు
చందమున జరుగఁదగిన సాధనంబు
లిమ్ము పరమాత్మ! నినుభక్తి నెంతు మదిని॥

గీ॥ దేవదేవ——అను పద్యము చదివి యాచమించి నమస్కరించి-

ఉ॥ ఱెక్కలు లేని జంతువులు ఱివ్వునఁ బైకెగురంగఁ జూచునే
నొక్కటఁ గూలకెందయిన నుప్పరమందునఁ బోవఁజాలునే;
అక్కట! అట్లె మానవులు నాదియు నంతము లేని నిన్నుఁదా
మెక్కువ గాఁ బ్రయత్నపడి యేనియుఁ జేరఁగఁ జాలరీశ్వరా!

సీ॥ ఎందుకీలోకంబు నెల్లఁ బుట్టించి ర
క్షించి త్రుంచి మరల్తొ చెప్పరాదు;
ఎందుకీవంతట నెసఁగుచు నుండియు
నేరికిఁ గనరావొ యెఱుఁగరాదు;
ఎందుకు మనుజు లనేక భంగులఁ బోవ
మిన్నకయుండెదో యెన్నరాదు;
ఎందుకు నరులకు ముందు వెన్కల స్థితి
గనుశక్తి యీయవో కానరాదు;

ఎందుకీ మొఱ్ఱ? నీలీల లెల్ల తెలియు?
చపలమగు మది యిటునటుఁ జనుచునుండు,
దానిబంధించి చేర్పు నీ ధ్యానమార్గ
మందు, సర్వేశ! నినుఁగొల్తు డెందమందు॥

ప్రార్థనారూపజపము.

క॥ దేవా! నిను వేఁడెదనీ
సేవకునకు విద్య బుద్ధి చేకూరిచి, వీ
లౌవఱ కితరులకున్ మే
ల్గావించి తరించునటుల కరుణింపఁగదే॥

[ఇది పదిసారులకుఁ దక్కువగాకుండ, వీలుకొలఁది నేక్కువ
గా నేకాగ్రబుద్ధితో జపింపవలయును. పలుమాటలేల? జ్ఞానాభి
వృద్ధి నొందించునదగుటచే విద్యయును, ఆవిద్యవలనఁ గలుగు జ్ఞా
నమును సరిగా వాడునటుల చేయించునదగుటచే బుద్ధియును,
ఆ విద్యాబుద్ధులవలనఁ దేలునది- జన్మమెత్తినందులకు ఫలము పరు
లకు నుపకారము చేయుటయే- యగుటచే వీలగునంతవఱకుఁ బరు
లకు మేలుచేయుశక్తియుమాత్రము కోరఁదగినవి; కావునఁ దమవి
ధి నెఱిఁగినవారికి నెప్పుడు నిదియే జపమైయుండు. కాన మానవు
లందఱు నిదియే యెప్పుడు తమజపముగాఁ జేసికొని, దైవానుగ్ర
హమునొంది తమజన్మములు సఫలములుగాఁ జేసికొందురుగాక.]

నడిమివందనము.

ఉ॥ ఎల్లెడనిండియుండియును నేరును నీ కలరూపెఱుంగఁగాఁ
జెల్లనిరీతినొప్పెడు విచిత్రచరిత్ర! ఇనాదిగోళముల్
తెల్లగనాకసంబునను వింతగఁబట్టొక యింతలేకరా

జెల్లిచరించి వచ్చునెడ సేగినిబొందక నైజమార్గముల్
డుల్లకయుండఁజూచుచుఁ గడుం వెలుఁగొఁగతినార్చుచుండునో
సల్లలితప్రభావ! కనఁ జక్కఁగ లెక్కిడ వీలొసంగకే
వల్లను నూది మోపుటకుఁ బాల్పడనీయని యట్లు తానెరై
కొల్లగనుండు జంతుతతిఁ గోరిక నే సృజియించి పెంచుచుం
జల్లఁగఁబెళ్లునంమనిమి సాఁగఁగనంపుచు, మళ్లియట్లు లే
యుల్లసిలంగఁజేయఁగ, అహాహా! యివిచచ్చి జనించినట్టివా?
చెల్లదు;క్రొత్తవా? యిదియుఁ జెల్లదటంచనుకొంచు నెందఱో
యుల్లమునందుఁ బెక్కులగు నూహాలు చేసియు నిర్దనిక్కమా,
కల్లయిదంచుఁ దేల్చునవకాశ మొసంగక చూడఁజూడఁగాఁ
బల్లుగఁ దోఁచి తెల్వికను పాలుక చీఁకటికమ్మ, డెందముల్
తల్లడమందఁగా నహహా! దైవమ! నీమహిమంబగమ్యమౌ;
మెల్లఁగఁ గొల్చుకంటెనిఁక మే మొనరించునదేమి యంచెదం
జల్లఁగనిన్నె నమ్మి తమ శక్తికొలందిని మంచితోవనే
వెళ్లి పరోపకారమునె పెద్దగఁజూచుచుఁ దోడునూపుచున్
వెల్లువబుగ్గ ప్రాణమిది పెంపలు నెప్పుడొ యంచుఁగాలమున్
వెళ్లఁగఁబుచ్చునట్లొనరుపింపఁగఁ జాలు నగమ్యశక్తి! నా
వల్లను గల్గులోపములఁ బాపి కృతార్థునిఁ జేయు మ్రొక్కెదన్॥

ఋషీశ్వరాది వందనము.

క॥ కనరాని నిన్నుఁ గనుఁగొనఁ
జను తెలివిని దనరు మానిచంద్రులను, ననుం
గని పెంచి బుద్ధి యిడు గురు
జనములకును మ్రొక్కులిడెద జగదాధారా!

సీ॥ పరమేశుఁ గనుఁగొన్న ప్రార్థినొప్పిన ముని
వరులార! మీకిదే వందనంబు;
నను గని పోషింప ఘనతర కష్టముల్
పొందిన పితలార! వందనంబు;
విద్య బుద్ధియుఁ జెప్పి వెలయింపఁ బలుపాట్లు
పడినట్టి గురులార! వందనంబు;
కష్టకాలమున వార్ధన సహాయములీయ
వచ్చు సజ్జనులార! వందనంబు;
కోర కూరక యే మేలు కూర్పఁ జూచు
భవ్యగుణులార! మీకిదే వందనంబు;
చెడి చెడుట కూడదంచు నెప్పుడును జాటి
తుంచు నరులార! మీకును వందనంబు॥

ఫలప్రార్థనము.

సీ॥ అన్యుల మేలుకై యత్నించు సజ్జనుల్
తుదిలేని సౌఖ్య మొందెదరుగాక!
నేను మనన్ హేతువైన నాపితరులు
తుదిలేని సౌఖ్య మొందెదరు గాక!
నా తెలివికిఁ గారణంబైన నాగురుల్
తుదిలేని సౌఖ్య మొందెదరు గాక!
నాకుఁ దోడగుచుండు నామిత్రులందఱుఁ
దుదిలేని సౌఖ్య మొందెదరు గాక!
పాపులే నెల్లరుఁ బాపంబు నెడఁ బాసి
తుదిలేని సౌఖ్య మొందెదరు గాక!

మానవులుగాక మిగిలిన హీనజంతు
బృందము ననంతమగు సౌఖ్యమొందుఁగాక!
పనుసీయాన నడుచుచు నితరుల కుప
కృతియొనర్చుచు నుండి తరింతుగాక!

తుదివందనము.

సీ॥ అఖిల లోకంబుల కాధారమగునట్టి
పరమేశ! నీకిదే వందనంబు;
అఖిల ప్రపంచంబునందు నిండి వెలుంగు
పరమాత్మ! నీకిదే వందనంబు;
బ్రహ్మాండమంతయుఁ బాలించుచుండెడి
పరశక్తి నీకిదే వందనంబు;
అంతయుఁ జేయుచే వంత లేకుండు నా
నందాత్మ! నీకిదే వందనంబు;
మనుజనికరముఁ బశుచయమును ఖగోత్క
రమును జలచరముఖ జంతుసముదయంబు
స్థావరగణంబుఁ గ్రమముగాఁ జరుపునో ప్ర
పంచభర్తా! యిదే నీకు వందనంబు॥

మార్గప్రదర్శనప్రార్థన.

గీ॥ ఇఁక శరీరయాత్ర కేగెడు వాఁడను,
తప్పుఁదోవఁబట్టి తల్లడిలక
మంచిదారిఁ జేరి మనసార సుఖపడు
పగిదిఁ జూడఁగదవె భక్తపాల!

మధ్యాహ్నసంధ్యావందనము

ప్రాతస్సంధ్యావందనమునఁ గాలమును దెలుపు పదములను మార్చిన నదియే మధ్యాహ్నసంధ్యావందనమునగు.

మార్పులు.

దీక్షయందు— 'ప్రాద్ధుటి' బదులు 'మధ్యాహ్న'.

పశ్చాత్తాపమున— 'మేమియేన్ రాత్రిచేసితి' బదులు 'మేనుబ్రొద్దుటఁజేసితి'.

కొందఱికి మధ్యాహ్న సంధ్యావందన మంతయు సరిగాఁ జేయుటకు వీలుండదు. అట్టివారు తమకు వీలగునంతవఱకు మనస్సునఁ జేసికొనుట మంచిది. అందులోఁ బశ్చాత్తాపమును, జపమును ముఖ్యములు.

సాయం సంధ్యావందనము

ప్రాతస్సంధ్యావందనమునఁ గాలమును దెలుపు పదములను మార్చిన నదియే సాయం సంధ్యావందనమునగు.

మార్పులు.

దీక్షయందు— 'ప్రొద్దుటి' బదులు 'మాపటి'.

పశ్చాత్తాపమున— 'రాత్రి' బదులు 'పగల్'.

ఈసాయంసంధ్యావందనము కూడఁ బ్రాతస్సంధ్యావందనంబువలెనె యందఱుఁదప్పక చేయవలయును. మధ్యాహ్నసంధ్యావందనము సరిగాఁ జేయుటకు వీలులేనివారెక్కువ జాగరూకతతోఁ జేయవలసియుండు.

పండుకొనఁబోవునప్పటివందనము.

గీ॥ నేఁటికి శరీరయాత్రను నేముగించి
నాఁడ నయినను దాసిలో నాకుఁదెలిసి
నవియొ కొన్నియుఁ దెలియని యవియుఁగొన్ని
పాపములు చేసియుందుఁ గాపాడుదేవ!

క॥ కదలక మనస్సు చేతను
గదలుచు మఱివాక్కుచేతఁ గాయముచేతం
మదిలేని దొసఁగు లొదవును
సదయత ననుఁ బ్రోవఁగదవె సదమలరూపా!

గీ॥ అకట! నేఁడు నేఁజేసిన యట్టిపాప
మును దొలఁప సంధ్యలందు వందనముచేసి
యున్న నప్పుడైన నామది తిన్నఁగా నె
యున్నదనఁజాల నెటుగాతొ యెన్నఁజాల॥

గీ॥ ఏను మంచిగ నడువ నే యెంతొ యత్న
మాచరించుచునుండిన నడ్డువచ్చి
తప్పుదారులఁబట్టించి తల్లడిల్లఁ
జేయు మదిదొంగ నే నేమి చేయువాఁడ?

గీ॥ ఇంటిదొంగను బట్టఁగా నీశ్వరునకు
నైనశక్యమె యనుమాట నతిశయించె
నీమనసుదొంగచర్యః హా! యెఱిఁగి యెఱిఁగి
పట్టఁజాలః ఇఁకేగతి? పరమపురుష!

క॥ ఒకవేళఁ బట్టుపడినను
సుకరముగాఁ దప్పిపోయి చోద్యముగానొం

డొకనిమిషంబున నెప్పటి
రకమునఁగలఁచుం బరాత్పరా! యేమందున్॥

గీ॥ పట్టువడియొక్క వేళను గట్టఁబడినఁ
గట్టుకట్లుగనుండనే యెట్లొజాఱి
నొక్కఁబడి విడివడుగాలిఫక్కి ముందు
కంటెఁజెలరేఁగిబాధింపఁ గడఁగుదేవ!

సీ॥ తక్కెడలోనుంప దానిలోనుండక
తప్పించుకొనిదాఁటు కప్పవోలె,
పట్టి బుట్టంబెట్ట మట్టుగానుండక
మిడిసిపడుచునుండు మీనువోలె,
కట్టిపెట్టినతాళ్లు కఱకుపండ్లంబట్టి
కొఱికిశైశుతీకెడు కుక్కవోలె,
వలఁజిక్కియునుదాని నలిగాఁగ రాపాడి
పాఱిపోవునడవి పందివోలె,
నేను నిలిపినస్థలమున నిలువక యిటు
నటుఁ దొలఁగిపోయి ననుఁజాల నలఁచుచున్న
మనసుతోఁబోరునామీఁదఁ గనికరించి
తోడుపడిదానిలోఁబర్పు, వేఁడుకొనెద॥

గీ॥ మనసు లోఁబడకున్న నేపనియుఁగాని
సరిగఁగాఁ జాల దందుచే సర్వశక్తి!
దాని లోఁబర్చుకొనుటకుఁ దగినశక్తి
యిమ్ము దానితోనె నిను ధ్యానమ్మొనర్తు॥

గీ॥ దొంగలకు స్థానమామది దొరకెనేని
దొంగలగు కామముఖ్యులు దొరకఁగలరు;

అటులయింద్రియ చయము లోనయ్యె నేని
గెలువరానిది యెయ్యది గలుగు? దేవ!

గీ॥ ఇంతకిట్టి చిక్కులకెల్ల హేతువైన
మనసునడ్డుగ నెందుల కునిచితనుట
తప్పు; అది లేనిచో నేముఁదగుదుమనుచుఁ
జేయునదియేమి? నీమది చెలఁగుటెట్లు?

గీ॥ నీయెడల లోపమెంచుట నిప్పులోన
ముటికియున్నది యనుట యోపుణ్యమూర్తి!
గానవీయందు దోషంబు గలుగదింత;
ఉన్నదంతయు నాయందె యుండుఁగాని॥

గీ॥ ఇంత కేఁ జేసినట్టి మేలేమి? నన్నుఁ
జెడ్డయో? అంతయునదె; నీ చిత్తమింక,
నన్నునెట్టులకాపాడ నెన్నినావో?
దిక్కునీవే యటంచు నేమొక్కువాఁడ॥

సీ॥ ఎన్నఁడు నేను నాయెదను గెల్చితినంచు
నానంద సుధఁ దేలియాడఁ గలనో?
ఎన్నఁడు నేను నాయింద్రియమున దేనఁ
బాపము లేదని పలుకఁ గలనో?
ఎన్నఁడు నేను నాయిచ్ఛ వచ్చినరీతి
నిన్నుఁ గొల్చితినంచు నెన్నఁగలనో?
ఎన్నఁడు నేను నాకితవగు తెఱఁగున
మంచి చేసితినంచు నెంచఁగలనో?
ఎన్నఁడు నేను నాయెత్తినజన్మంబు
సార్థకమయ్యె నంచనఁగఁగలనో?

ఎన్నఁడిఁక నేను జచ్చిన నేమిభయము
పొమ్మనుచు ధైర్యమునఁ గన్నుమూయఁగలనొ?
అట్టి సుదినము సాధ్యమా నంతత్వరగ
నాకొసఁగు నిన్నుఁగొల్తు నానందరూప!

గీ॥ అట్టి భాగ్య మిప్పటికి నాకమరలేదు
గాన నినునమ్మియే యిప్డు కన్నుమూసి
నిత్యమరణంబు నొందెద నిత్యరూప!
మనిచి నన్ను నీసేవకు మరలఁదెమ్ము॥

[అని ప్రార్థించి పరాత్పరుఁ దలంచుచు నిద్రింపవలయు. ఆఁడువారు 'వాఁడ' అని వచ్చినచోట 'దాన' అని వాడుకొనవలయు.]

భోజనమునకుముందు చేయవలసిన ప్రార్థన.

గీ॥ దేవదేవ! నేనిప్పుడు తినఁదలఁచెడి
యీపదార్థములవలన నెసఁగు బలము
నాకుఁ బరులకు దేశంబునకును మేలు
చేయుపనులకె పనికిరాఁ జేయఁగదవె॥

[అని పరాత్పరుఁ బ్రార్థించి, తాము తినఁదలఁచిన పదార్థములనీశ్వరునకర్పించి, వానివలనఁ దమకుఁ గలుగు బలము మంచిపనులయందేకాని చెడుపనులయందు నుపయోగింపమని నిశ్చయమొనర్చుకొని తినవలయును. శరీరము మనవిధి చేయుటకు ముఖ్యసాధనమగుటచేతను, ఆశరీరమాహారములేక పనిచేయఁ జాలకపోవుటచేతను, కోటివిద్యలును గూటికొఱకను సామెతరీతిని మనము మొదటఁ బ్రతుకుఁదెరువు జూచుకొనవలసియుండు. అయినను

మనబ్రతుకంతయుఁ దిండికొఱకే యనుకొనఁదగునా? తగదు. మనము మనుష్యజన్మమెత్తినఫలము- విద్యాబుద్ధులు నేర్చుకొని బాగుపడి న్యాయమార్గమున నడుచుచు మంచివారనిపించుకొని, వీలగునంతవఱకు నితరులకు నుపకారముచేయుచు, దేశాభివృద్ధికిఁ బాటుపడుచుండుటకాని, లేచినది మొదలు పండుకొనఁబోవువఱకుఁ దిండికొఱకును, అదియైనతరువాత నెండమావులవంటి శరీరసంబంధములగు తుచ్ఛసుఖములకొఱకును జూచుకొనుట కాదు. కాఁబట్టి తిండివలనఁ గలుగవలసిన ఫలము శరీర పోషణమును, దానితరువాత మనజన్మమును సార్థకముచేసి మనపేరు శాశ్వతముగానుండునట్లు చేయఁగల పరోపకార దేశాభివృద్ధులకొఱకుఁ బాటుపడుటయునేకాని, తుచ్ఛసుఖములకొఱకుఁ గాలముపాడుచేసి జన్మము వ్యర్థము చేసికొనుట కాకపోవుటచే మనము శరీరమునకు బలమిచ్చు వస్తువులు మాత్రమె కొనవలయునుగాని మత్తుచేసి కామక్రోధాదులఁబెంచువస్తువుల నెంతమాత్రము గొనఁగూడదు. ఈసంగతినెఱింగి మనుష్యులందఱు శరీరపోషణమునకుఁదగిన మంచిపదార్థములనేపుచ్చుకొని, వానివలనఁ గలుగుబలము తమకును, పైవారికిని, దేశమునకు మేలుచేయుపనులయందే యుపయోగపఱచి, తమజన్మముసఫలముచేసికొని, తమపేరు స్థిరముగానిలుపుకొందురుగాక.]

గీ॥ దేవదేవుఁ డిచ్చుకొలఁది తెలివిఁబట్టి
తోడివారల కొకయింత తోడ్పడునను
నాస నీచిన్నిపొత్తంబు వ్రాసెఁగడఁక
సకలహితమతి,

మా॥ రామచంద్రశాస్త్రి.

తెలుఁగుసంధ్యావందనము.

అర్థములు.

సంధ్యావందనము=సంధ్యాకాలములయందు మేలుగోరి పరాత్పరుని గూర్చి చేయువందనము. సాధారణముగా సంధ్యలుమూడు:— ౧ ప్రాతస్సంధ్య=రాత్రియుఁ బగలును గలియుకాలము. ౨ మధ్యాహ్నసంధ్య=పూర్వాహ్ణమును, అపరాహ్ణమును గలియుకాలము. 3 సాయంసంధ్య=పగలును రాత్రియుఁ గలియుకాలము. ఇందు జాగ్రత్సుషుప్త్యవస్థల సంధ్యలును గలుపఁబడినవి. జాగ్రత్తు=మేలుకొనియుండుట. సుషుప్తి=నిద్ర.

శరీరయాత్ర=శరీరమును బోషించుకొనుటకుఁ జేయుపని.

దురితము=పాపము=చెడుపని.

2

ప్రతిజ్ఞ=తప్పక చేయుదుమని నిర్ణయించుకొనుట.

హరి=అన్నిపాపములను బోఁగొట్టువాని.

ఆచరించి=చేసి.

నారాయణ=జ్ఞానమునకు స్థానమగువాఁడ.

వాసుదేవ=అంతటనుండి ప్రకాశించువాఁడ.

అధోక్షజా=ఇంద్రియముల జయించినవాఁడ.

అచ్యుతా=నాశనములేనివాఁడా.

సర్వశక్తి=అన్నిశక్తులుగలవాఁడ.

సమయించి=నశింపఁజేసి.

సర్వాంతరగతి=అన్నిటిలో నుండువాఁడు.
సర్వసాక్షి=అన్నియుఁజూచువాఁడు.
నిఖిలరూప=అన్నిరూపములు నీవెయగువాఁడు.

3

సర్వజ్ఞ=అన్నియుఁ దెలిసినవాఁడు.
అనువీని=వీలుకలుగఁజేయని.
నిర్వికార=మార్పు లేనివాఁడు.
అభిమతము=కోరిక.
తత్వము=నిజమగుస్థితి.
ఇంద్రియనిరాకరణము=ఇంద్రియములఁ దిరస్కరించుట. (ఇంద్రియములలోఁబఱుచుకొనుట.) ఇంద్రియములు ౧౧-౧ మనస్సు. (ఇదియే లోపలియింద్రియము.) ౨ కన్ను ౩ ముక్కు ౪ చెవి ౫ నాలుక ౬ చర్మము- ఈయైదు జ్ఞానేంద్రియములు. ౭ నోరు ౮ చేయి ౯ కాలు ౧౦ మూడి (మనముతిను పదార్థమున సారముపోఁగా మిగిలినపిప్పిని బైకివిడుచునింద్రియము.) ౧౧ మగగుఱి — ఆఁడుగుఱి. (నీరుడువిడిచి, పుట్టువుకలిగించు నింద్రియము.)- ఈయైదుకర్మేంద్రియములు.
సారథి=బండితోలువాఁడు.

4

దీక్ష=నియమముచేసికొనుట.
పాపమార్జనము=పాపమును తుడిచివేయుట.
పశ్చాత్తాపము=మనముచేసిన తప్పులు తెలిసినతరువాత వాని వలనఁగలుగుకీడు తెలిసికొని, అవి చేసినందులకు దుఃఖించి, అట్టివి మఱియెప్పుడును చేయమని నియమముచేసికొని యానియమప్రకారము నడుచుట.

5

కామము=కోరరానికోరికలఁ గోరునటుల చేయుదుర్గుణము.
క్రోధము=పైవారిమనస్సులనొప్పించునటులచేయుదుర్గుణము.
లోభము=పైవారికి సహాయము చేయకుండునటుల చేయు దు
ర్గుణము.
మోహము=వస్తువుల యథార్థస్థితి తెలియకుండఁ జేయు దు
ర్గుణము.

6

మదము=పైవారికిఁ గీడుకూడఁ జేయించు దుర్గుణము.
మచ్చరము=పైవారుసుఖపడుటకోర్వనటులచేయుదుర్గుణము.
మానసికము=మనస్సుసంబంధమైనది. (మనస్సుచేఁ జేసినది.)
వగచిచ్చున=విచారమనునగ్నిచేత.
నీఱు=భస్మము.
వీనులు=చెవులు.
త్వక్కు=చర్మము.
దొసఁగు=పాపము.

7

అతికరుణాప్రసన్నమతిన్=మిక్కిలి దయచే స్వచ్ఛమగు మన
స్సుచేత.
భయార్తు=భయముచే దుఃఖించువాఁడనగు.
విస్తృతముగ=మిగులఁగొనియాడఁదగినటుల.
క్షమను=ఓర్పుతో.

8

పాపవహ్ని=పాపమనునిప్పు.
తాపము=బాధ.

కర్మవశంబునన్ =కర్మముచేత.
కర్మము=ముందుచేసికొనిన మంచి చెడు పనులఫలము.
పరితపింతున్ =మిక్కిలిదుఃఖించెదను.
అఖిలలోకేశ=సమస్తలోకములకుఁబ్రభువా.
దీనజనార్తిహరణ= భయపడువారి దుఃఖమును బోఁగొట్టు వాఁడ.

9

కుందు=దుఃఖించు.
ఎదను=మనస్సున.
కలుషపంకంబుగ=పాపమనుబురదను.
ఆపన్నవరద=దుఃఖమునొందినవారి కోరికలిచ్చువాఁడ.
కృతజ్ఞతాపూర్వకార్ఘ్యప్రదానము=చేసిన మేలు మఱవకుండుటను దెలుపుచుఁ బరమేశ్వరునకుఁ బ్రీతిగానీరిచ్చుట.
ఆదుకొనుచున్ =సహాయపడుచు.

10

సద్గుణప్రార్థన=మంచిగుణములకొఱకు వేఁడుకొనుట.
ప్రభవింపఁజేసెడు=పుట్టునటులచేయునట్టి.
ఆకరంబు=స్థానము.
హితోపదేశము=మొదట నింపుగాకున్నను తరువాత మేలు చేయుబోధ.
పాదుకొలుపు=స్థిరపడునటుల చేయుము.
శమము=కామము మొదలగు దుర్గుణముల నణఁచు మంచి గుణము.
శమనిధాన=శమమునకు స్థానమగువాఁడ.

11

బాహ్యేంద్రియములు=పైయింద్రియములు. (జ్ఞానేంద్రియకర్మేంద్రియములు.)

దమము=బాహ్యేంద్రియముల నణఁచు మంచిగుణము.

దమనిశాంత=దమమునకు స్థానమగు వాఁడ.

తుష్టి=తనివి.

స్థిరత=స్థిరత్వము=నిలకడ.

ఉద్రేకించి=అతిశయించి.

ఆర్జవము=తిన్నఁదనము.

ఆర్తులకున్=దుఃఖపడువారికి.

మార్దవము=మృదుత్వము=మెత్తఁదనము.

ఆపాదింపన్=కలిగింప.

మనుపఁజాలు=రక్షింపఁగలయట్టి.

12

దేశాభిమానసుధను=దేశముమీఁదిప్రేమయనునమృతముతో.

డెందంపుబావి=మనస్సనునూయి.

స్వార్థపరత్వము=తనమేలునందలి యాసక్తి.

ఉప్పరము=ఆకాశము.

13

ఏరును=ఎవరును.

ఇనాదిగోళముల్=సూర్య చంద్రాదిమండలములు.

పెల్లుగ=అధికముగ.

14

సేగిని=కీడును.

దుల్లక=తప్పిపోక.

వెఱఁగొంగతిన్=వింతయగురీతిని.

పల్లు=గోయి.
అగమ్యము= తెలిసికొనరానిది.
వెల్లువబుగ్గ=ప్రవాహముమీఁది నీటిబుడగ.
జగదాధార=లోకమున కాధారమగువాఁడ.

15

ప్రౌఢి= నేర్పు.
పితలార=తల్లిదండ్రులార.
మనఁగ=బ్రతుకుటకు.

16

బృందము=సమూహము.
ఉపకృతి=ఉపకారము.
తరింతుఁగాక=కృతార్థుఁడనగుదునుగాక.
వంత=విచారము.
నికరము=సమూహము.
చయమును=సమూహమును.
ఖగోత్కరమును=పక్షులసమూహమును.
జలచరముఖ జంతుసముదయంబున్=నీటి జంతువులు మొదల
గు జంతువులసమూహమును.
స్థావర=ఒకచోట నేకదలకుండు వస్తువుల.
మార్గప్రదర్శనప్రార్థన=మంచి దారిఁజూప వేఁడుకొనుట.

18

కాయము=శరీరము.
తొలఁపన్=తొలగించుటకు.
తలడిల్లఁజేయుఁగ=భయపడునట్లు చేయును.
మదిదొంగ=మనస్సనుదొంగ.
సుకరముగా=సులభముగా.

www.mohanpublications.com

మోహన్ పబ్లికేషన్స్‌లో లభించు

పుస్తకముల పట్టిక

(Book List)

ఆధ్యాత్మిక, జ్యోతిష, వాస్తు, ఆయుర్వేద, మంత్రశాస్త్రాది
అనేక విషయాలు తెలుసుకోండి...

ఫేస్‌బుక్ **మోహన్ పబ్లికేషన్స్** పేజ్ లైక్ చేయండి.

Like us to follow :

MOHAN PUBLICATIONS

Rajamahendravaram

0883 - 246 2565
903 246 2565

MOHAN PUBLICATIONS

మోహన్ పబ్లికేషన్స్,

అజంతా హోటల్ ఎదుట, కోటగుమ్మం, రాజమహేంద్రవరం - 533101.

WWW.MOHANPUBLICATIONS.COM

మావద్ద లభించు గ్రంథములు

1. వ్రతకథలు - పూజలు

		వెల రూ.
1.	శ్రీ వినాయక వ్రతం	10-00
2.	శ్రీ విఘ్నేశ్వరపూజా-పుణ్యాహవాచనం	30-00
3.	శ్రీ విఘ్నేశ్వరపూజ (కాణిపాకక్షేత్రమాహాత్మ్యంతో)	10-00
4.	సంకష్టహరచతుర్థి శ్రీమహాగణపతి వ్రతం	30-00
5.	వరలక్ష్మీ వ్రతం	10-00
6.	కేదారేశ్వర వ్రతం	10-00
7.	త్రినాధ వ్రతం(కలర్)	10-00
8.	త్రినాధవ్రతం(సాదా)	5-00
9.	క్షీరాబ్ధి వ్రతం	12-00
10.	మంగళ గౌరీవ్రతం	10-00
11.	వైభవలక్ష్మీ వ్రతం ఫోటో యంత్రంతో	25-00
12.	శ్రీలక్ష్మీ కుబేర వ్రతం (ఫోటో యంత్రంతో)	25-00
13.	కనకమహాలక్ష్మీ వ్రతం (కామేశ్వరీపాటతో)	25-00
14.	సంతోషీమాతా వ్రతం	25-00
15.	ఏడు శనివారాల వ్రతం	25-00
16.	సత్యనారాయణవ్రతం	25-00
17.	శ్రీ సువర్చలాహనుమద్దీక్ష	30-00
18.	శివదీక్ష	10-00
19.	కాత్యాయనీ వ్రతం	20-00
20.	సౌభాగ్య గౌరీవ్రతం	20-00
21.	తిరుప్పావై (ధనుర్మాసవ్రతం)	36-00
22.	స్త్రీల వ్రతకథలు	36-00
23.	స్త్రీలవ్రతకథలుస్థూలాక్షరి (నేదునూరిగంగాధరరావుగారి)	54-00
24.	పెళ్ళి పాటలు - స్త్రీలపాటలు (కామేశ్వరిపాటతో)	36-00
25.	సర్వదేవతా పూజావిధానం	25-00
26.	ఆరువ్రతాలు	30-00
27.	రాహుకాలంలోదుర్గాదేవీపూజా	10-00

ఈ ధరలు నికరముకాదు, ఎప్పటికప్పుడు మారుచుండవచ్చును.

28.	తులసి నిత్యపూజ, తులసీఉపయోగాలు	10-00
29.	శ్రీ చక్ర రహస్య విజ్ఞానమ్	36-00
30.	శ్రీచక్ర పూజావిధానం(పెద్దది)	36-00
31.	లక్ష్మీ - గౌరీ నిత్యపూజ	10-00
32.	శ్రీ సరస్వతీ నిత్యపూజ	10-00
33.	శ్రీ దుర్గానిత్యపూజ	10-00
34.	కాలభైరవ నిత్యపూజ	10-00
35.	శివపూజ	10-00
36.	వీరభద్ర పూజ	10-00
37.	ఆంజనేయ నిత్యపూజ	10-00
38.	నాగేంద్ర స్వామి పూజ	10-00
39.	సుబ్రహ్మణ్య నిత్యపూజ	10-00
40.	రామదేవుని కథ	10-00
41.	శివదేవుని కథ	10-00
42.	లక్ష్మీనరసింహపూజ	10-00
43.	వేంకటేశ్వరపూజ	10-00
44.	బ్రహ్మంగారి నిత్యపూజ	10-00
45.	సూర్య నిత్యపూజ	10-00
46.	నవగ్రహ నిత్యపూజ	10-00
47.	రుక్మిణీ కల్యాణం	25-00
48.	ఉమామహేశ్వర వ్రతం	36-00
49.	శ్రీ కామేశ్వరీ వ్రతం	36-00
50.	16 సోమవారముల వ్రతము	25-00
51.	పార్వతీకల్యాణం	25-00
52.	సహస్రకమలవర్తి వ్రతము	25-00
53.	పంచముఖ ఆంజనేయ పూజావిధానము	36-00
54.	అష్టనాగపూజ	36-00
55.	పూజలు ఎందుకుచేయాలి ?	36-00
56.	ఏ దేవునికి ఏపుష్పాలతో పూజించాలి?	36-00
57.	ఏ దేవునికి ఏప్రసాదం నైవేద్యం పెట్టాలి?	36-00
58.	ఏదేవునికి ఏవిధముగాదీపారాధనచెయ్యాలి?	36-00
59.	ఏదేవునికి ఎన్ని ప్రదక్షిణలుచేయాలి ?	36-00
60.	హనుమద్ వ్రతం	36-00
61.	పంచాయతన పూజ	63-00
62.	28 వ్రతములు	120-00

63.	కలశపూజలు (9ఒకేసారి)	150-00
64.	కలశపూజలు (విడివిడిగా) (ప్రింటులో)	....
65.	శ్రీంకార మహాయజ్ఞం (ప్రింటులో)	....
66.	గోమాత	40-00

2. స్తోత్రాలు-సుప్రభాతములు సహస్రనామములు

1.	శ్రీ లలితా విష్ణు సహస్రనామస్తోత్రాలు పురాణపండ రాధాకృష్ణమూర్తిగారి సంకలనం	45-00
2.	లలితావిష్ణు సహస్రనామస్తోత్రములు (హిందీ) ,,	50-00
3.	లలితావిష్ణు సహస్రనామస్తోత్రములు (ఇంగ్లీషు) ,,	50-00
4.	స్థూలాక్షరిలలితావిష్ణుసహస్రనామస్తోత్రములు(పత్రికసైజ్)	99-00
5.	లలితావిష్ణు (కేస్ బైండ్) 1/8 డెమ్మి	63-00
6.	స్థూలాక్షరీ లలితావిష్ణు (క్రౌన్‌సైజు)కేస్‌బైండ్	108-00
7.	సర్వదేవతా స్తోత్రమంజరి	120-00
8.	సకలదేవతా అష్టోత్తరశతనామావళిః (63)	24-00
9.	విష్ణుసహస్రనామస్తోత్రమ్ (క్రౌన్)	25-00
10.	లలితా సహస్రనామ స్తోత్రమ్ (క్రౌన్)	36-00
11.	లలితా సహస్రనామములు	24-00
12.	లక్ష్మీ సహస్రనామములు	24-00
13.	దుర్గా సహస్రనామములు	24-00
14.	ఆంజనేయ సహస్రనామములు	24-00
15.	శివ సహస్రనామములు	24-00
16.	విష్ణు సహస్రనామములు	24-00
17.	గణపతి సహస్రనామములు	24-00
18.	సుబ్రహ్మణ్య సహస్రనామములు	24-00
19.	గాయత్రి సహస్రనామములు	24-00
20.	లలితావిష్ణు సహస్రనామస్తోత్రాలు	24-00
21.	శ్రీరామా సహస్రనామములు	24-00
22.	సరస్వతి సహస్రనామములు	24-00
23.	సూర్యసహస్రనామములు & ఆదిత్యహృదయం	24-00
24.	శ్రీవేంకటేశ్వరసహస్రనామములు	24-00
25.	మణిద్వీపవర్ణన (పెద్దది)	24-00
26.	సంధ్యావందనం	24-00
27.	మంత్రపుష్పమ్	....
28.	త్రిభాషా హనుమాన్‌చాలీసా	15-00
29.	హనుమాన్ చాలీసా	10-00

30.	మణిద్వీపవర్ణన (పాకెట్)	10-00
31.	ఆరు చాలీసాలు	10-00
32.	శివారాధన (శివస్తోత్రాలు)	10-00
33.	వేంకటేశ్వర సుప్రభాతం (పాకెట్)	10-00
34.	ఆరుదండకాలు	5-00
35.	వేంకటేశ్వర గోవిందనామములు	5-00
36.	అష్టలక్ష్మీ స్తోత్రమ్ కనకధారాస్తోత్రమ్	10-00
37.	దేవీఖడ్గమాలాస్తోత్రమ్ (మహిషాసురమర్దనీస్తోత్రంతో)	10-00
38.	సుందరకాండ (పాకెట్)	10-00
39.	భగవద్గీత మూలం	27-00
40.	రామరక్షాస్తోత్రమ్	15-00
41.	స్తోత్ర రత్నావళి	36-00
42.	పురాణపండ లలితా-విష్ణు సహస్రనామస్తోత్రమ్(మినీ)	10-00
43.	పురాణపండ లలితాసహస్రనామస్తోత్రమ్(మినీ)	10-00
44.	పురాణపండ విష్ణు సహస్రనామస్తోత్రమ్	10-00
45.	పురాణపండ ఆదిత్య హృదయం	10-00
46.	మంత్రపుష్పం (మినీ)	10-00
47.	శివానందలహరి-సౌందర్యలహరి	36-00
48.	కుజదోషం	10-00
49.	కాలసర్ప దోషం	10-00
50.	మీ అప్పులు తీరాలా?	10-00
51.	దృష్టిదోషాలు నివారణ	10-00
52.	పంచసూక్తములు	10-00
53.	సంధ్యావందనం	10-00
54.	రుద్రనమకమ్-చమకమ్	10-00
55.	గాయత్రీమంత్రాలు	10-00
56.	హయగ్రీవ స్తోత్రమాల	10-00
57.	దక్షిణామూర్తి స్తోత్రమాల	10-00
58.	ద్వాదశ జ్యోతిర్లింగాలు - పంచారామాలతో	10-00
59.	శ్రీసూక్తం పురుష సూక్తం	10-00
60.	నవగ్రహస్తోత్రమాల	36-00
61.	మహాన్యాసమ్	36-00
62.	సుందరకాండ గానామృతం	36-00
63.	గోమాతపూజావిధానము	10-00
64.	ఆనందసిద్ధి - 1 శ్రీదేవీ స్తోత్రమాల	108-00

65.	ఆనందసిద్ధి - 2 ఏ సమస్యకు ఏ స్తోత్రమ్ పారాయణచేయాలి	108-00
66.	ఆనందసిద్ధి-3 మానసదేవీ స్తోత్రమాల	108-00
67.	శ్రీ కాలభైరవ రక్షా కవచమ్	63-00
68.	అర్చన	40-00
69.	నిత్యదేవతార్చన	40-00
70.	సర్వదేవతా స్తోత్ర నిధి	99-00
71.	శ్రీచక్ర నవవరణార్చన	63-00
72.	చండీ సప్తశతి పారాయణ క్రమం	99-00
73.	శ్రీదేవి స్తోత్ర రత్నావళి 32 దేవి స్తోత్రాలకు తాత్పర్యంతో	99-00
74.	వనదుర్గా మంత్రానుష్ఠాన క్రమమ్	63-00
75.	శ్రీ కాలభైరవ వ్రతము	63-00

3. శ్రీ సాయి దత్త గ్రంథములు

1.	శ్రీ సాయిబాబా సచ్చరిత్ర	120-00
2.	సంపూర్ణ శ్రీ గురు చరిత్ర	120-00
3.	శ్రీ సాయిఆరాధన-షిర్డివైభవం	120-00
4.	శ్రీ సాయిబాబా జీవిత చరిత్ర (క్రౌన్)	63-00
5.	శ్రీ గురుచరిత్ర (క్రౌన్)	63-00
6.	నవనాథ చరిత్ర	99-00
7.	శ్రీసాయిచరిత్ర (బైండు) ప్రయాణపుపారాయణగ్రంథం	63-00
8.	శ్రీగురుచరిత్ర (బైండు) ప్రయాణపుపారాయణగ్రంథం	63-00
9.	సత్యదత్తవ్రతం దత్తాత్రేయపూజాకల్పం,సహస్రంతో	30-00
10.	అనఘాదేవీ వ్రతం	30-00
11.	భక్తుల ప్రశ్నలకు బాబా జవాబులు	30-00
12.	శ్రీ సాయిపూజాకల్పం (సహస్రంతో)	25-00
13.	శ్రీ సాయిభజనమాల	20-00
14.	శ్రీ సాయి భజన్స్	20-00
15.	శ్రీ సాయిభక్తి గీతాలు	20-00
16.	శిరిడిహారతులు (భావంతో)	20-00
17.	"శ్రీసాయి"కోటి	27-00
18.	"శ్రీసాయిరామ్"కోటి	20-00
19.	శ్రీ సాయినాథ స్తోత్రమంజరి	10-00
20.	శ్రీ సాయివేయినామాలు	8-00
21.	శ్రీ సాయి హారతులు (పాకెట్)	15-00
22.	శ్రీ సాయి స్తవనమంజరి	10-00
23.	హిందీ శ్రీ సాయి హారతులు	15-00

24. శని సింగణాపూర్ క్షేత్రమాహాత్మ్యం	63-00
25. ఇంగ్లీషు శ్రీ సాయిహారతులు	15-00
26. షిరిడి దర్శనం-శ్రీసాయి వైభవం	99-00
27. సాయిసత్యవ్రతం	30-00
28. సాయి అనుగ్రహమ్	120-00
29. నవగురువారాల వ్రతకల్పము	15-00
30. శ్రీదత్తలీలామృతము	99-00
31. హృదయంలో సాయి	15-00
32. శ్రీషిరిడీసాయి లీలామృతం(శ్రీసచ్ఛరిత్ర)	120-00
33. గజాననమహరాజ్ చరిత్ర	99-00

4. జ్యోతిషాలు

1. 'కాలచక్రం' గంటలపంచాంగం (గార్గేయ)	72-00
2. గ్రహభూమి పంచాంగము (గార్గేయ)	108.00
3. ఆనందసిద్ధి పంచాంగం (వై.వి.శాస్త్రి)	63.00
4. ములుగు వారి రాశిఫలితాలు (12రాశులువారికి)	50.00
5. ములుగు వారి రాశిఫలితాలు విడివిడిగాఒక్కొక్కటి	12.00
6. కాలచక్రంజ్యోతిషక్యాలండర్	25.00
7. గ్రహబలం క్యాలండర్ (శ్రీనివాసగార్గేయ-భక్తిటివి)	25.00
8. శుభమస్తు (పిడపర్తి) క్యాలండర్	25.00
9. సాదా క్యాలండర్	5.00
10. పాకెట్ క్యాలండర్	15.00
11. తాజకనీలకంఠీయమ్	100-00
12. కేరళ జ్యోతిష రహస్యాలు	180-00
13. జ్యోతిష బ్రహ్మ రహస్యాలు	180-00
14. మానసాగరి జాతకపద్ధతి	180-00
15. వరాహమిహిర జాతకపద్ధతి	180-00
16. వధూవర వివాహమైత్రిద్వాదశకూటములు	99-00
17. సింపుల్ రెమిడీస్	180-00
18. శంభు హోరప్రకాశిక	250-00
19. పూర్వ పరాశరి	100-00
20. పరాశర జ్యోతిషవిజ్ఞాన సర్వస్వం	200-00
21. ప్రశ్న సింధు	99-00
22. నక్షత్ర విశేష ఫలితాలు	63-00
23. సూర్యసిద్ధాంతపంచాంగగణితంచేయడంఎలా?	180-00
24. దృక్సిద్ధాంతపంచాంగగణితం చేయడంఎలా?	180-00

25. ఆయుర్దాయ నిర్ణయం	63-00
26. జాతక గణిత ప్రవేశిక	63-00
27. జ్యోతిషమర్మబోధిని	63-00
28. జ్యోతిష ప్రశ్నోత్తరమాల	63-00
29. ముహూర్తం నిర్ణయించడంఎలా?	63-00
30. జాతక మకరందం	63-00
31. జ్యోతిష సరస్వతి	63-00
32. మీజననకాల విశేషాలు	63-00
33. ముహూర్త విజ్ఞాన భాస్కరం	63-00
34. జ్యోతిష స్వయంబోధిని	63-00
35. శుభముహూర్త శిరోమణి	63-00
36. నక్షత్ర ఫలమంజరి	36-00
37. పంచాంగం చూసే విధానం	36-00
38. సర్వార్థ జ్యోతిషం	36-00
39. ప్రాథమిక జ్యోతిషం	36-00
40. నవరత్నములు శుభయోగములు	36-00
41. శుభశకునాలు	30-00
42. హస్తరేఖాఫలితాలు	36-00
43. సంఖ్యల్లో భవిష్యత్	36-00
44. ముహూర్త దీపిక	99-00
45. పుట్టుమచ్చలు ఫలితాలు	30-00
46. కలలు ఫలితాలు	30-00
47. జాతక చక్రం వేయడం ఎలా?	36-00
48. మానసాగరి (ప్రాచీనజ్యోతిషగ్రంథం) -పుచ్చాశ్రీనివాసరావు	250-00
49. జ్యోతిషశాస్త్ర చిట్కాలు	120-00
50. గుప్తా శతాబ్ది పంచాంగం (1940-2050)	999-00
51. ప్రశ్నచండేశ్వరమ్	63-00
52. ద్వాదశభావ ఫలచంద్రిక	250-00
53. జ్యోతిష శతయోగరత్నావళి (నూరుయోగాలఫలితాలు)	120-00
54. అంగసాముద్రికం	36-00
55. హస్త సాముద్రికం	63-00
56. లాల్ కితాబ్	99-00
57. శకునశాస్త్రం	63-00
58. ఆధునికప్రశ్నశాస్త్రం	120-00
59. పరాశరజ్యోతిష ప్రశ్నజ్యోతిషం	180-00

60. అష్టకవర్గు (కొండపల్లి)	63-00
61. బృహత్‌జాతకం (ప్రాచీనప్రతికిపునర్ముద్రణ)	250-00
62. లగ్నరత్నాకరం	63-00
63. షట్పంచాశిక	120-00
64. 40 రోజుల్లో జ్యోతిషంనేర్చుకొనండి	270-00
65. 40 రోజుల్లో సాముద్రికంనేర్చుకొనండి	180-00
66. 40 రోజుల్లో సంఖ్యాశాస్త్రం	180-00
67. 40 రోజుల్లో నక్షత్ర (నాడీ) ఫలితములు	270-00
68. 40 రోజుల్లో వైద్యజ్యోతిషం నేర్చుకోండి	250-00
69. మీ పుట్టినతేదీ అద్భుతరహస్యాలు (సాయిగణపతిరెడ్డి)	270-00
70. కె.పి.జ్యోతిషం (పరిచయం)	63-00
71. ముహూర్తచింతామణి	99-00
72. సూర్యచంద్ర గ్రహణములు	63-00
73. ప్రసిద్ధవ్యక్తుల జాతకాలు (వేరేకొండప్ప)	180-00
74. అదృష్టరెమెడీస్	144-00
75. గ్రహసంచార ఫలనిర్ణయదీపిక	63-00
76. జ్యోతిష రెమిడీస్	300-00
77. జాతకమార్తాండం పాతప్రతికి యథాతథం (కొండపల్లి)	250-00
78. జ్యోతిషవిద్యాప్రకాశిక పాతప్రతికి యథాతథం (కొండపల్లి)	250-00
79. నాడీజ్యోతిషం	63-00
80. నక్షత్రపారిజాతం (గోరసవీరభద్రాచార్య)	63-00
81. లగ్నపారిజాతం (గోరసవీరభద్రాచార్య)	63-00
82. గౌతమసంహిత	63-00
83. హోరరత్నమాల	63-00
84. జాతకఫల మణిమంజరి	200-00
85. పుష్కర పంచాంగం (2013-14నుండి 2024-25)	560-00
86. దశాభుక్తిఫల నిర్ణయం	250-00
87. వింత జోష్యములు	63-00
88. షోడశవర్గులు	200-00
89. రవిగ్రహ సమస్త ప్రభావములు	99-00
90. చంద్ర గ్రహ సమస్త ప్రభావములు	99-00
91. కుజ గ్రహ సమస్త ప్రభావములు	99-00
92. బుధ గ్రహ సమస్త ప్రభావములు	99-00
93. గురు గ్రహ సమస్త ప్రభావములు	99-00
94. శుక్ర గ్రహ సమస్త ప్రభావములు	99-00

95. శని గ్రహ సమస్త ప్రభావములు	99-00
96. రాహు & కేతు గ్రహముల సమస్త ప్రభావములు	99-00
97. ఆధునిక గ్రహములు-ఉపగ్రహములు సమస్త ప్రభావములు	99-00
98. ముహూర్తమార్తాండం	63-00
99. లఘుజాతకం	63-00
100. జాతకాలంకారము	63-00
101. మేషలగ్న ఫలితములు	99-00
102. వృషభ లగ్న ఫలితములు	99-00
103. మిధున లగ్న ఫలితములు	99-00
104. కర్కాటక లగ్న ఫలితములు	99-00
105. సింహలగ్న ఫలితములు	99-00
106. కన్యలగ్న ఫలితములు	99-00
107. తుల లగ్న ఫలితములు	99-00
108. వృశ్చిక లగ్న ఫలితములు	99-00
109. ధనుస్సు లగ్న ఫలితములు	99-00
110. మకర లగ్న ఫలితములు	99-00
111. కుంభ లగ్న ఫలితములు	99-00
112. మీన లగ్న ఫలితములు	99-00
113. నారద సంహిత	200-00
114. పంచాంగపీఠికలేఖికాగణితం	250-00
115. తారాబలం - చంద్రబలం (వేరే కొండప్ప)	99-00
116. సులభలగ్న సాధన (చిత్రాలగురుమూర్తిగుప్తా)	200-00
117. రాహు కేతువుల యోగము	99-00
118. ఛాయాగ్రహములు	99-00
119. జ్యోతిషవిజ్ఞాన దీపిక	63-00

బి.వి.రామన్ గారి గ్రంథములు

120. జ్యోతిష విద్యారంభం	50-00
121 గ్రహభావ బలములు	50-00
122. కాలచక్రదశ	50-00
123. అనుభవ ప్రశ్నాజ్యోతిషం	50-00
124. జ్యోతిషశాస్త్రంలో వాతావరణ భూకంపాలు	50-00
125. పురోగామి జాతకం	50-00
126. భావార్థరత్నాకరం	75-00
127. భారతీయజ్యోతిష సర్వస్వం	75-00
128. అష్టకవర్గ పద్ధతిః	75-00

129. జ్యోతిషశాస్త్రంలో సందేహాలు,సమాధానాలు	75-00
130. ప్రశ్నతంత్ర	75-00
131. ముహూర్తం	75-00
132. విశిష్ట జాతకములు	125-00
133. భారతీయఫలితజ్యోతిషం	125-00
134. 300 ముఖ్యమైన యోగములు	125-00
135. జాతకంపరిశీలించడంఎలా ?	300-00

రాష్ట్రపతి అవార్డుగ్రహీత, మహామహోపాధ్యాయ, వాచస్పతి
శ్రీ మధురకృష్ణమూర్తిగారి గ్రంథములు

136. బృహత్‌పరాశరహోరాశాస్త్రము-1	200-00
137. బృహత్‌పరాశరహోరాశాస్త్రము-2	200-00
138. బృహత్‌పరాశరహోరాశాస్త్రము-3	200-00
139. బృహత్‌పరాశరహోరాశాస్త్రము-4	200-00
140. భావార్థరత్నాకరము	100-00
141. ముహూర్త చింతామణి	100-00
142. ముహుర్త చింతామణి-పార్టు2	200-00
143. స్వప్న శాస్త్రము	36-00
144. శతయోగమంజరి	50-00
145. వ్రతనిర్ణయకల్పవల్లి	250-00
146. దైవజ్ఞవల్లభం	75-00
147. వసంతరాజశకునమ్ (బృహత్‌శకునశాస్త్రం)	250-00
148. వాస్తుశాస్త్రవివేకము-1	100-00
149. వాస్తుశాస్త్రవివేకము-2	200-00
150. వాస్తుశాస్త్రవివేకము-3	100-00
151. వాస్తుశాస్త్రవివేకము-4	200-00
152. అనుభవసులభవాస్తు - 1	50-00
153. అనుభవసులభవాస్తు - 2	100-00
154. పంచాంగ వివేకము	99-00
155. వశిష్ఠ సంహిత	360-00
156. పంచపక్షి శాస్త్రం (కేస్‌బైండ్)	200-00

5. వాస్తులు

1. 40 రోజుల్లో "వాస్తువిద్య" నేర్చుకొనండి	180-00
2. వాస్తుశాస్త్ర రహస్యములు	200-00
3. వాస్తునుబట్టి మీ ఇల్లు	63-00
4. మీరూ మీ వాస్తు	63-00

5.	గృహవాస్తు చిట్కాలు	63-00
6.	వాస్తు పూజ	63-00
7.	వాస్తు సూత్రములు	63-00
8.	వాస్తుశాస్త్ర రహస్యాలు	63-00
9.	గృహవాస్తు వర్గులు	99-00
10.	విశ్వకర్మవాస్తు శాస్త్రరీత్యా మీ ఇంటి ప్లానులు	63-00
11.	విశ్వకర్మ వాస్తుశాస్త్రరీత్యా మీఇండ్లఆయములు	99-00
12.	విశ్వకర్మ వాస్తు శాస్త్రం(చిత్రాలగురుమూర్తిగుప్తా)	180-00
13.	ఆధునిక గృహవాస్తు	99-00
14.	శుభవాస్తు	270-00
15.	వాస్తుయంత్ర రత్నావళి	120-00
16.	వాస్తుశాస్త్రం	120-00
17.	హౌస్ ప్లాన్స్	63-00
18.	గృహనిర్మాణ వాస్తు	63-00
19.	వాస్తు రెమెడీస్	63-00
20.	గృహవాస్తు దర్పణం	63-00
21.	జ్యోతిష-గృహవాస్తుచంద్రిక	200-00
22.	వాస్తురత్నాకరం (కొండపల్లి)	63-00
23.	వాస్తుశిరోమణి ,,	120-00
24.	వాస్తుసంగ్రహమ్ ,,	63-00
25.	పంచవాస్తు పారిజాతం ,,	120-00
26.	వాస్తుడిండిమమ్ ,,	63-00
27.	వాస్తుదుందిభి ,,	120-00
28.	విశ్వకర్మవాస్తుప్రకాశిక (కేస్‌బైండ్)	250-00
29.	కృష్ణవాస్తుశాస్త్రము	63-00
30.	జలవాస్తు,శల్యవాస్తు (దంతూరిపండరీనాథ్)	99-00
31.	మయవాస్తు (గోరసవీరభద్రాచార్య)	120-00
32.	వాస్తు జ్యోతి	63-00
33.	మన ఇల్లు-మనవాస్తు	99-00
34.	వాస్తవ వాస్తుపూజావిధానము	108-00
35.	వాస్తు దర్పణం	120-00

6. మంత్రశాస్త్రాలు

1.	మంత్రసాధన	63-00
2.	తంత్రజాలం	63-00
3.	మంత్రశక్తి	63-00

4.	దత్తాత్రేయ తంత్రవిద్య	63-00
5.	దత్తాత్రేయ మూలికాతంత్రమ్	63-00
6.	తాంత్రిక పంచాంగం	63-00
7.	యక్షిణీ తంత్రం	63-00
8.	మంత్రానుష్ఠాన చంద్రిక	63-00
9.	సర్వదేవతా మంత్రకవచములు	63-00
10.	మంత్రాక్షరాలరహస్యం (బీజాక్షరనిఘంటువు)	63-00
11.	సర్వదేవతా మంత్రరత్నావళి	63-00
12.	సదాచార దీపిక	63-00
13.	యోగినీ-వామకేశ్వరతంత్రం	63-00
14.	ప్రపంచసారతంత్రం	63-00
15.	బదనిక తంత్రమ్	63-00
16.	ఉచ్ఛిష్ట గణపతి తంత్రమ్	63-00
17.	గుప్త సాధన తంత్రం	63-00
18.	గంధర్వ తంత్రమ్	63-00
19.	సౌందర్యలహరి (మంత్రయంత్రరత్నావళి)	63-00
20.	యంత్ర మంత్ర తంత్ర	63-00
21.	పాశుపత తంత్రం	99-00
22.	పంచదశ మహాఖడ్గ తంత్రం	99-00
23.	రుద్రాష్టాధ్యాయః	99-00
24.	మంత్రసిద్ధి	120-00
25.	పరశురామతంత్రమ్	108-00
26.	శ్రీలలితావిలోమ పంచదశీ	108-00
27.	శ్రీ గురు తంత్రం	108-00
28.	గాయత్రీ తంత్రమ్	108-00
29.	మహాశక్తి మంత్ర తంత్ర రహస్యాలు	150-00
30.	శ్రీ దుర్గ తంత్రమ్	200-00
31.	మహామృత్యుంజయఅమృతపాశుపతమ్	200-00
32.	సర్ప (నాగ)తంత్రం	250-00
33.	హవన తంత్రం	250-00
34.	షోడశనిత్యతంత్రం	250-00
35.	శాక్తేయతంత్రం	250-00
36.	రుద్రయామళతంత్రం	250-00
37.	లక్ష్మీప్రత్యంగిరా తంత్రమ్	250-00
38.	హిరణ్యశూలినీ తంత్రమ్	250-00

39.	మాయాప్రత్యంగిరా తంత్రమ్	250-00
40.	శ్రీ విశ్వరూప ప్రత్యంగిరా తంత్రమ్	250-00
41.	స్వర్ణాకర్షణభైరవతంత్రం	250-00
42.	కాశీవిశాలాక్షి తంత్రం	250-00
43.	శాంతితంత్రమ్	250-00
44.	యంత్రసిద్ధి	360-00
45.	శ్రీ లక్ష్మీతంత్రమ్	360-00
46.	మంత్రమహోదధి (స్త్రీదేవతాఃకల్పమ్)	360-00
47.	మంత్రమహోదధి (పురుషదేవతాఃకల్పమ్)	360-00
48.	మంత్రశాస్త్రం (గ్రంథము)	360-00
49.	ప్రత్యంగిరాకృత్యాతంత్రం	360-00
50.	కామధేనువు తంత్రం	360-00
51.	శూలినీదుర్గాతంత్రం	360-00
52.	శ్రీవిద్య రహస్యం	290-00
53.	కులార్ణవ తంత్రమ్	150-00
54.	ఆచార్య సిద్ధ నాగార్జునతంత్రం (ఒరిజనల్)	390-00
55.	సిద్ధమూలిక రహస్యం (మంత్ర,యంత్రసహితం)	63-00

7. గ్రంథాలు - ఆరాధనలు

1.	భగవద్గీత శ్లోక తాత్పర్య సహితం	54-00
2.	భగవద్గీత (వచనం)	99-00
3.	భగవద్గీత శ్లోకతాత్పర్యం-కేసుబైండింగ్	72-00
2.	గణేశ ఆరాధన 1	99-00
3.	గణేశోపాసన 2	99-00
4.	నవగ్రహవైభవం	99-00
5.	నవగ్రహ రెమెడీస్	99-00
6.	నవగ్రహ వేదం	99-00
7.	శనిగ్రహారాధన	99-00
8.	ఆదిత్యారాధన	99-00
9.	సుబ్రహ్మణ్యారాధన	99-00
10.	శ్రీ శివ ఆరాధన	99-00
11.	లక్ష్మీ ఆరాధన	99-00
12.	హనుమదారాధన	99-00
13.	లలితారాధన	99-00
14.	శ్రీ చక్రారాధన	99-00
15.	గాయత్రీ ఆరాధన	99-00

16.	వీరభద్రారాధన	99-00
17.	కుజగ్రహారాధన	99-00
18.	భైరవారాధన	99-00
19.	దైవారాధన	99-00
20.	గీతారాధన (భగవద్గీత శ్లోకతాత్పర్యసహిత)	99-00
21.	శ్రీవేంకటేశ్వరాధన	99-00
22.	హయగ్రీవారాధన	99-00
23.	లక్ష్మీనరసింహారాధన	99-00
24.	శ్రీ బాలాత్రిపురసుందరీ స్తోత్ర కదంబం	99-00
25.	దేవీ లీలామృతం	99-00
26.	పురాణపండ సుందరకాండ వచనం	99-00
27.	పురాణపండ రామాయణం	99-00
28.	పురాణపండ భారతం	99-00
29.	పురాణపండ భాగవతం	99-00
30.	(సూరి) వాల్మీకి రామాయణం	99-00
31.	కాలసర్ప యోగం	99-00
32.	నిత్య జీవితములో రుద్రాక్షలు	99-00
33.	నిత్య జీవితములో నవరత్నాలు	99-00
34.	వేదసూక్తములు	99-00
35.	వేమన పద్యసారామృతం	99-00
36.	పండగలు పర్వదినాలు	99-00
37.	సూక్తిరత్నాలు	99-00
38.	హనుమచ్చరిత్ర	99-00
39.	నవగ్రహ దర్శనమ్	99-00
40.	నిత్యజీవితంలో నవగ్రహాలు	99-00
41.	సాలగ్రామములు	99-00
42.	గురుశుక్ర ప్రభావము చంద్రకళానాడీ	99-00
43.	శనిగ్రహరెమిడీస్	99-00
44.	జాతకసుధాసారము-జాతకమోక్షప్రదాయిని	99-00
45.	వివాహజ్యోతిషమంజరి-మ్యారేజ్‌మ్యాచింగ్‌గైడ్ (సాయిగణపతిరెడ్డి)	99-00
46.	మీపుట్టినతేదీనిబట్టి మీజీవితరహస్యాలు (న్యూమరాలజీ లైఫ్‌గైడ్) ,,	99-00
47.	మీఅదృష్టానికి (పేరు) నేమ్‌కరక్షన్ ,,	99-00
48.	న్యూమరాలజీ రెమిడీస్	99-00
49.	మూకపంచశతీ	99-00
50.	శ్రీరామకర్ణామృతం	99-00

51.	రహస్యకుక్కుటశాస్త్రం	300-00
52.	ఉపాసన విధానం	99-00
53.	పంచమవేదం మహాభారతం	99-00
54.	దేవుళ్ళు డాట్ కామ్	99-00
55.	గణపతిభాష్యం	99-00
56.	యజుర్వేద ఉపనయనవివాహప్రయోగమంజరి	99-00
57.	నవయోగులు	99-00
58.	ఆంధ్రప్రదేశ్‌లోనిదర్శించవలసిన ప్రముఖదర్గాలు	99-00
59.	సకలదేవతాఅష్టోత్తరాలు(పెద్దది)-(180అష్టోత్తరశతనామావళులతో)	99-00
60.	సకలదేవతా అష్టోత్తరశతనామావళులు (కేస్‌బైండింగ్)	216-00
61.	సకలదేవతా సహస్రనామములు	99-00
62.	ఆధ్యాత్మిక సూక్తి నిధి	99-00
63.	బ్రాహ్మణులు గోత్రాలు,ప్రవరలు	99-00
64.	సర్వదేవతాస్వరూపుడు శ్రీ వేంకటేశ్వరుడు	99-00
65.	శ్రీ లక్ష్మీసన్నిధి	99-00
66.	శ్రీలక్ష్మీగణపతి హోమకల్పం	99-00
67.	మార్షల్‌ఆర్ట్స్ (కరాటే,కుంగ్‌ఫూనేర్చుకోండి)	99-00
68.	మ్యాజిక్‌గైడ్	99-00
69.	చదరంగం	99-00
70.	పంచముఖ హనుమత్ వైభవం	63-00
71.	గరుడపురాణం	40-00
72.	మాఘపురాణం	36-00
73.	శివపురాణం	36-00
74.	వైశాఖపురాణం	36-00
75.	కార్తీక పురాణం	36-00
76.	కార్తీక పురాణం (చిన్నది)	25-00
77.	సర్వకార్యసిద్ధికి రామాయణపారాయణ	63-00
78.	పెద్దబాలశిక్ష	50-00
79.	గాయత్రీ మహిమ	36-00
80.	వృక్షదేవతలు	63-00
81.	యాజుష స్మార్త సంస్కార చంద్రిక	200-00
82.	సనాతనవైదిక బ్రాహ్మణస్మార్తాగమకల్పమ్	150-00
83.	చతుర్వేదములు	120-00
84.	నవగ్రహారాధన	120-00
85.	తాళపత్ర సమాహార గోపురం	120-00
86.	మనుధర్మ శాస్త్రం (వచనంలో...) (కేస్‌బైండు)	250-00

87.	మానవధర్మములు		120-00
88.	వేదమంత్ర సంహిత		120-00
89.	సహస్రలింగార్చన		120-00
90.	శ్రీ శివగీత		120-00
91.	ద్వాదశఉపనిషత్తులు		120-00
92.	పురాణపండవారి సౌందర్యలహరి	(కేస్‌బైండ్)	250-00
	(శ్లోకతాత్పర్యసహిత విపులవ్యాఖ్యతో)	సాదా	120-00
93.	బృహత్ శివ స్తోత్ర రత్నాకరము		200-00
94.	బృహత్ దేవీ స్తోత్రరత్నాకరము		200-00
95.	బృహత్ విష్ణు స్తోత్రరత్నాకరము		200-00
96.	కేదారనాథ్ బదరీనాథ్ యాత్రాగైడు		63-00
97.	దక్షిణావృత శంఖములు		63-00
98.	108 దివ్యదేశాల విష్ణుక్షేత్రదర్శని		36-00
99.	ధర్మసింధువు(కేస్‌బైండింగ్)		270-00
100.	భారతీయ శైవక్షేత్రయాత్రాదర్శిని		99-00
101.	చిలుకూరి బాలాజీచరిత్ర		36-00
102.	భగవత్‌స్తుతి		63-00
103.	సూర్యోపాసన		36-00
104.	కాశీఖండం		250-00
105.	దేవీభాగవతం		360-00
106.	శ్రీ ఆంజనేయం		216-00
107.	ధర్మసందేహాలు		216-00
108.	ఆధ్యాత్మిక దైవిక వస్తువులు		250-00
109.	రామాయణం		600-00
110.	పోతన భాగవతం		900-00
111.	శివమంత్రములు		63-00

8. వైద్య గ్రంథాలు

1.	ఆహారం ఆరోగ్యం	36-00
2.	మూలికావైద్య చిట్కాలు	36-00
3.	ఆయుర్వేద వైద్య చిట్కాలు	30-00
4.	గృహవైద్య రహస్యాలు	36-00
5.	గృహవైద్యసారం	36-00
6.	హోమియోవైద్యం (ద్వాదశలవణచికిత్స)	63-00
7.	ప్రకృతివైద్యం	36-00
8.	ఆహారం-వైద్యం	99-00

9.	సంపూర్ణ ఆయుర్వేద-చిట్కా వైద్యం	99-00
10.	ఆయుర్వేదమ్	36-00
11.	ఆయుర్వేద మూలికావైద్యదీపిక	99-00
12.	దుంపకూరలు, ఆకుకూరలు, కాయగూరలు (వాడకం - ఉపయోగాలు)	99-00
13.	ఏకమూలికావైద్యం	99-00
14.	అష్టాంగ హృదయం (4భాగాలు)	1200-00
15.	రహస్యసిద్ధయోగవైద్యసారమ్	99-00
16.	ప్రాథమిక హోమియోవైద్యం	99-00
17.	ఒబెసిటి	99-00
18.	హెల్త్‌గైడ్	99-00
19.	ఆయుర్వేదం-జీవనవేదం	99-00
20.	ఫుడ్‌థెరపి	63-00
21.	న్యాచురల్‌థెరపి	99-00
22.	సంపూర్ణఆరోగ్యానికి 20ని॥	63-00
23.	కీళ్ళనొప్పులు మీ సమస్యలైతే...	99-00
24.	యోగామంత్ర	63-00
25.	యోగా మండే టు సండే	63-00
26.	హెర్బల్ మెడిసిన్-హెల్త్‌టుడే	99-00
27.	హెల్త్‌ఫైల్	108-00
28.	వస్తుగుణపాఠం	250-00
29.	రసాయన వాజీకరణ తంత్రం	150-00
30.	వస్తుగుణ మకరందం	400-00
31.	నాటువైద్యం -(కేస్‌బైండ్)	360-00
32.	నాటువైద్యం (చిన్నది)	99-00
33.	ప్రాణాయామము-యోగ	63-00

9. అయ్యప్ప - భవానీ రకాలు

1.	శ్రీ అయ్యప్ప లీలామృతం	30-00
2.	శ్రీ అయ్యప్ప భజనపాటలు	63-00
3.	శ్రీ అయ్యప్ప పూజాకల్పం	20-00
4.	శ్రీ అయ్యప్ప భక్తి గీతాలు	20-00
5.	హారతిగైకొనుమా	40-00
6.	శ్రీ అయ్యప్ప దీక్ష F	10-00
7.	శ్రీ అయ్యప్ప భజనమాల F	10-00
8.	శ్రీ అయ్యప్ప నిత్యపూజ P	10-00

9.	శ్రీ అయ్యప్ప నిత్యనియమావళి P	10-00
10.	భవానీదీక్ష (శ్రీ భవానీ లీలామృతం)	36-00
11.	దేవీలీలామృతం	99-00
12.	శ్రీ దేవీ పూజాకల్పం	20-00
13.	దేవీ భక్తిగీతాలు	20-00
14.	భవానీదీక్ష P	10-00
15.	దేవీ భక్తిమాల F	10-00
16.	శ్రీ అయ్యప్ప భజనావళి	120-00
17.	అయ్యప్పపూజావిధి (జేసుదాసుసాంగ్స్‌తో)	24-00

10. భజనలు - కీర్తనలు

1.	అన్నమయ్య కీర్తనలు	20-00
2.	శ్రీరామదాసు కీర్తనలు	20-00
3.	సర్వదేవతా మంగళహారతులు	20-00
4.	వసుంధర మంగళ హారతులు	25-00
5.	సౌభాగ్య దేవతా మంగళహారతులు	36-00
6.	సర్వదేవతా భజనలు	36-00
7.	చిట్టి పొట్టి పాటలు	10-00
8.	జాతీయ గీతాలు	10-00
9.	దేశభక్తి గీతాలు	36-00
10.	పండుగలు-పుణ్యక్షేత్రాలు భక్తిగీతాలు	36-00
11.	గొబ్బిళ్ళపాటలు,లాలిపాటలు,కోలాటపాటలు	36-00
12.	అన్నమయ్య సంకీర్తనలు	99-00
13.	పెళ్ళిపాటలు-స్త్రీలపాటలు	36-00
14.	భక్తానంద భజనకీర్తనలు(ఓల్డ్‌సినీస్టైల్)	36-00
15.	సర్వదేవతాభక్తిమణిమాల	36-00
16.	బతుకమ్మ ఉయ్యాల పాటలు	36-00
17.	అన్నమయ్య సంకీర్తనానిధి(1000కీర్తనలు)	270-00

11. హిట్స్ సాంగ్స్

1.	ఘంటసాల భక్తిగీతాలు-భగవద్గీత	36-00
2.	ఎస్.పి.బాలు భక్తిగీతాలు	36-00
3.	ఘంటసాల సుమధురగీతాలు	99-00
4.	పి. సుశీల సుమధురగీతాలు	99-00

5.	ఎస్.పి. బాలు సుమధురగీతాలు	99-00
6.	ఎస్.జానకి సుమధురగీతాలు	99-00
7.	వేటూరి సుందరరామమూర్తిహిట్స్	99-00
8.	సర్వదేవతా సినీభక్తిగీతాలు	99-00

12. స్త్రీలకు ఉపయుక్త పుస్తకములు

1.	శ్రీకాంతామణి వంటలు (వెజ్)	63-00
2.	శ్రీకాంతామణి వంటలు (నాన్‌వెజ్)	63-00
3.	శాకాహార వంటలు	30-00
4.	మాంసాహారవంటలు	30-00
5.	చిట్టిచిట్కాలు	30-00
6.	అందానికి చిట్కాలు	30-00
7.	పిల్లల పేర్లు (పెద్దది)	30-00
8.	పిల్లల పేర్లు (చిన్నది)	10-00
9.	లేటెస్ట్ ఎంబ్రాయిడరీ శాలీబోర్డర్స్	36-00
10.	లేటెస్ట్ ఎంబ్రాయిడరీ డిజైన్స్	36-00
11.	చిన్నారులకు చిరుతిళ్ళు	30-00
12.	పసందైన ఫాస్ట్‌ఫుడ్ వంటలు	30-00
13.	పలావ్‌లు, ఫ్రైడ్ రైస్‌లు, వెరైటీరైస్‌లు	30-00
14.	వేపుళ్ళు-ఇగుర్లు	30-00
15.	బ్రేక్‌ఫాస్ట్ వంటలు	30-00
16.	పండుగలలో చేసుకొనే పిండివంటలు	30-00
17.	మైక్రోవోవెన్ వంటలు	99-00
18.	సర్వదేవతాభక్తిమాల	36-00
19.	పిల్లలపేర్లు (బాబు)	36-00
20.	పిల్లలపేర్లు (పాప)	36-00
21.	మోడ్రన్ మెహంది (గోరింటాకు డిజైన్స్)	36-00
22.	మోడ్రన్ పిల్లలపేర్లు	99-00
23.	నోరూరించే నాన్‌వెజ్‌వంటలు	99-00
24.	మోడ్రన్ టైలరింగ్ (లేడీస్ & జంట్స్)	99-00

వివిధ రకాలు

ఎందరోమహానుభావులు	270-00
యోగాసనాలు	36-00
సూర్యనమస్కారములు	36-00
పొడుపు కథలు (చిన్నవి)	10-00

హిందీ-తెలుగు-స్వబోధిని	20-00
ఇంగ్లీషు-తెలుగు-స్వబోధిని	20-00
జనరల్ నాలెడ్జ్	20-00
నూరు ఎక్కాలు	10-00
1-100 టేబుల్ బుక్	10-00
1-100 టేబుల్‌బుక్ (క్రౌన్‌సైజు)	4-50
శ్రీరామకోటి	27-00
శ్రీశివకోటి	27-00
మేజిక్	30-00
అంకెలతో గారడీ	30-00
హృదయస్పందన (కవితలు)	30-00
వాత్స్యయన కామసూత్రాలు	36-00
ఎ.పి.టూరిస్ట్ గైడు	36-00
ఇంద్రజాల రహస్యాలు	30-00
మహేంద్రజాల రహస్యాలు	30-00
శరీరభాష (బాడీ లాంగ్వేజ్)	99-00
క్రియాయోగం	36-00
ఆనందంగా జీవిద్దాం	99-00
హరిశ్చంద్ర నాటకం	50-00
వాత్సాయనకామసూత్రాలు	99-00
పంచసాయకం	99-00
రతిరహస్యాలు	99-00
అనంగరంగం (కంభంపాటి స్వయంప్రకాష్)	99-00
శృంగారకేళి (కంభంపాటి స్వయంప్రకాష్)	99-00
గాయత్రీవిజ్ఞాన్	99-00
చింతామణి (నాటకం)	50-00
బాలనాగమ్మ	50-00
కాళహస్తి స్త్రీల వ్రతకథలు	36-00
కాళహస్తి రామాంజనేయ యుద్ధం(బదిరెడ్డి)	50-00
కాళహస్తి గోవింద నామాల భగవద్గీత	36-00
కాళహస్తి గృహవాస్తు చింతామణి	99-00
కాళహస్తి గృహవాస్తు మర్మాలు (బైండు)	63-00
రామరాయవాస్తుశాస్త్రం(ముద్రగడరామారావు)	90-00
ఎం.ఎస్.ఆర్.హనుమాన్‌చాలీసా	10-00
ఎం.ఎస్.ఆర్.సుందరకాండ	80-00
బ్రహ్మంగారిజీవితచరిత్ర (జవంగుల)	125-00
శ్రీ ఆదిశంకరాచార్య దివ్యచరితామృతం	40-00

కాశీరామేశ్వర మజిలీ కథలు	63-00
శ్రీలలితాసహస్రనామము(భాస్కరభాష్యం)	600-00
ప్రకృతిసిద్ధాంతములు-వేదవిజ్ఞానము-ఫలితజాతక సూత్రములు	595-00
ముదుండి విశ్వనాథరాజుగారి గ్రంథములు	
విశ్వకర్మ ప్రకాశము	80-00
ప్రాచీనవాస్తుశాస్త్రాలు-ఆధునికవాస్తుపరిశీలన ,,	250-00
నారద సంహిత ,,	150-00
వాస్తురాజవల్లభము-మూలానువాదము ,,	60-00
మయమతము - వచనము ,,	80-00
బృహత్సంహిత - వచనము ,,	160-00
వాస్తువిజ్ఞానజ్యోతి	......
పురోహిత దర్శని (గోరసవీరభద్రాచార్య)	....
విశ్వకర్మవాస్తువిద్యారహస్యములు ,,	....
వాస్తు విజ్ఞాన చంద్రిక ,,	....
మహాదశా పారిజాతం ,,	....
వాస్తు నారాయణీయం ,,	120-00
యోగావళీఖండం ,,	120-00
ముహూర్తసింధువు	150-00
సర్వార్థచంద్రిక (4భాగాలు)	1208-00
మీరే న్యూమరాలజిస్ట్ (దావూద్)	370-00
నిర్ణయసింధు (2భాగాలు)	590-00
సాయి... ,,	45-00
శ్రీ దుర్గానందలహరి ,,	200-00
ఆరతిసాయిబాబా ,,	11-00
ప్రతిష్ఠకల్పః(సాగి నరసింహమూర్తి)	500-00
తాజుద్దీన్‌బాబా సచ్చరిత్ర	100-00

సుమారు 100 సం॥రాలునాటి ప్రాచీన ప్రతులు తిరిగి
ఈ క్రింది గ్రంథములు ప్రచురించబడినవి.

శ్రీరామ మంత్రానుష్ఠానము	300-00
శ్రీరామనవరాత్రోత్సవకల్పః	300-00
సీతారామ కథా సుధ అయోధ్యకాండ	200-00
సీతారామ కథా సుధ బాలకాండ	150-00
అరణ్యకాండ	100-00
శ్రాద్ధము ఎందుకు పెట్టాలి ? షోడశ సంస్కారములు	200-00
స్మార్త కాపర్ది కారికలు	200-00
నపుంసక సంజీవనము, వైద్య శిరోమణి	200-00
విషవైద్య చింతామణి	200-00

హేమాద్రి సూరిణా ప్రాయశ్చిత్తాధ్యాయః	300-00
సర్వమూలికా గుణరత్నాకరం	300-00
ఆపస్థంబీయ ధర్మసూత్రాలు	300-00
సర్వశాంతి దర్పణం - అపర ప్రయోగ దర్పణం	200-00
గణకరంజని	200-00
సంతాన దీపిక	200-00
తిథినిర్ణయ కాణ్డః	250-00
ముహూర్త దర్పణం	200-00
జ్యోతిష శాస్త్ర రత్నము (శ్రీపతిజాతక పద్ధతి)	250-00
లఘుతాచకము	200-00
శ్రీ వైఖనస పైతృమేదిక ప్రయోగః	300-00
స్మృతి రత్నాకరము (ధర్మశాస్త్రం)	400-00
జాతకామృతతసారం	300-00
జాతక బోధిని	300-00
సంగీత విద్యాదర్పణం	300-00
సంగీత సర్వార్థసారసంగ్రహం	300-00
ముహూర్త మార్తాండం(టీకతాత్పర్యం)	450-00
జాతకరహస్యం	200-00
రాజమార్తాండం	200-00
ఆయుర్దాయదీపిక	200-00
వైద్యామృతం	200-00
అనుపానమంజరీ	200-00
నవగ్రహశాంతి విధానం-ఉదకశాంతి విధిః	200-00
చికిత్సరత్నము	200-00
స్వరచింతామణి	200-00
ద్వాదశలోహ భస్మవిధానం	200-00
దైవజ్ఞయశో విభూషణం	200-00
అనుపాన రత్నకరము	200-00
కాలామృతము	250-00
దైవజ్ఞకర్ణామృతము	300-00
రసేంద్ర చింతామణి	300-00
రసరత్న సముచ్చయం	300-00
వస్తుగుణరత్నాకరము	300-00
హోరానుభవదర్పణము	360-00
విశ్వకర్మ ప్రకాశిక వాస్తుశాస్త్రము	250-00
స్త్రీజన కల్పవల్లి	450-00
సంగీత సర్వార్థ సంగ్రహం	300-00
సంగీత సుధాసంగ్రహము	250-00
అర్క ప్రకాశము	200-00
సంగీత మార్తాండము	200-00
సంగీత ప్రథమబోధిని	200-00

వైద్యకల్పతరువు	200-00
రసప్రదీపిక	250-00
గణకానందము	250-00
శ్రీ లలితాసహస్రనామావళిః-వివరణాత్మక భావంతో	200-00
నవచండీ వేదోక్త శ్రీ దేవీ పూజాకల్పం	200-00
శ్రీ గాయత్రీ అనుష్ఠాన తత్త్వప్రకాశిక	360-00
సంగీతమార్తాండము	250-00
సారావళి	360-00
భేషజకల్పము	200-00
గురుశిష్య ఆయుర్వేద వైద్యచింతామణి	360-00
జాతకమణి	200-00
సర్వశకున ప్రకాశిక	200-00
యాజుష ప్రయోగ చంద్రిక	250-00
శిక్షావల్లీ-ఆనందవల్లీ-భృగువల్లీ	300-00
వసంతరాజ శకునము	250-00
తొట్టి వైద్యం	450-00
జ్యోతిష సిద్ధాంత సంగ్రహము (పంచాంగ గణితం)	300-00
సహస్ర యోగప్రకాశిక	300-00
శ్రీవిద్యారహస్యం	290-00
మహర్షుల చరిత్ర 1,3 300+300	
వేంకట సోమయాజీయం అను ధర్మశాస్త్రకాండము	250-00
శ్రీఆంజనేయం	216-00
రాశితుల్యవత్సర ఫలితం	200-00
నాడి జ్యోతిష విశ్లేషణ	400-00
రహస్యకుక్కుటశస్త్రం	300-00
స్త్రీ ధర్మరత్న బాండాగారము	200-00
శైవోత్సవరత్నాకరం	300-00
యాజుషప్రయోగ చిన్తామణి	300-00
సుస్వర ఋగ్వేద ప్రయోగదర్శిని	300-00
ఆయుర్వేద వైద్య సంగ్రహం	300-00
వశిష్ఠ సంహిత	360-00
హోమియోపతి గృహవైద్యం	200-00
వ్రతచూడామణి	300-00
వైశ్యధర్మప్రకాశిక	300-00
ఆలయ నిత్యార్చన పద్ధతి	200-00
స్మృతిముక్తాఫలం	300-00
ఆపస్థంబయల్లాజీయమ్	300-00
జ్యోతిషశాస్త్రసంగ్రహము	200-00
కర్మవిపాకాఖ్యయం	360-00
ముహుర్త రత్నావళి	250-00
సుదివిలోచనం	300-00
ఉత్తర కాలామృతం	200-00
సర్వవిషయ సర్వస్వసంగ్రహం	200-00

19

ఒండొక = మఱియొక.

కలఁచున్ = బాధపెట్టును.

ఫక్కిన్ = రీతిని.

కడఁగున్ = ప్రయత్నించును.

మీను = చేఁప.

అలఁచుచున్న = బాధించుచున్న.

కామముఖ్యులు = కాముఁడు మొదలగువారు.

20

చెలఁగుట = సంతోషించుట.

ఎదను = మనస్సును.

దేనన్ = దేనిచేతను.

ఇతవు = హితము = మేలుచేయునది.

సార్థకము = సఫలము.

21

అమరలేదు = కలుగలేదు.

నిత్యమరణము = నిద్ర.

నిత్యరూప = శాశ్వతమగు రూపముకలవాఁడు.

మనిచి = కాపాడి.

